

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Dopady sdílené ekonomiky na cestovní ruch

Impacts of sharing economy in tourism

STUDIJNÍ PROGRAM

Řízení rozvojových projektů

STUDIJNÍ OBOR

Řízení regionálních projektů

VEDOUcí PRÁCE

Ing. arch. Petr Štěpánek, Ph.D.

HONZÍKOVÁ FEJTKOVÁ

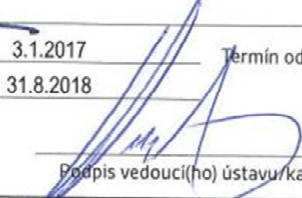
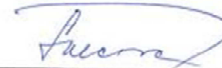
VERONIKA

2018

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení:	Honzíková Fejtková	Jméno:	Veronika	Osobní číslo:	460739
Fakulta/ústav:	Masarykův ústav vyšších studií (MÚVS)				
Zadávací katedra/ústav:	Oddělení veřejné správy a regionálních studií				
Studijní program:	Řízení rozvojových projektů				
Studijní obor:	Řízení regionálních projektů				

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:	Dopady sdílené ekonomiky na cestovní ruch		
Název diplomové práce anglicky:	Impacts of sharing economy in tourism		
Pokyny pro vypracování:	<p>Cílem DP: Popis a analýza projevů sdílené ekonomiky s dopadem na cestovní ruch s ohledem na jeho udržitelnost. Přínos DP: Zpracování tématu aktuálního s ohledem na diskurs týkající se problematiky Společnosti 4.0 a Práce 4.0 a také některých aspektů digitalizace společnosti Rámcová osnova: Úvod do problematiky. Analýza - sdílená ekonomika a turistický ruch (ubytování, doprava, sdílení informací a tvorba obsahu, sociální a ekonomické dopady na tradiční sektory, legislativní rámec). Praktické možnosti implementace do strategického plánování sídel a regionů. Závěr.</p>		
Seznam doporučené literatury:	VEBER, J.; KRAJČÍK, V.; HRUŠKA, L. a kol. Sdílená ekonomika. Praha: VŠPP, 2016. BUCZYNSKI, B. Sharing is good. Gabriola, BC: New Society Publishers, 2013. SUNDARARAJAN, A. The sharing economy. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2016. AIGRAIN, P. Sharing: culture and the economy in the Internet age. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2012.		
Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:	Ing. arch. Petr Štěpánek, Ph.D., Oddělení veřejné správy a regionálních studií		
Jméno a pracoviště konzultanta(ky) diplomové práce:			
Datum zadání diplomové práce:	3.1.2017	Termín odevzdání diplomové práce:	25.8.2017
Platnost zadání diplomové práce:	31.8.2018		
			
Podpis vedoucí(ho) práce	Podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry	Podpis děkana(ky)	

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

<u>11.4.2017</u>	<u>Veronika Fejtková</u>
Datum převzetí zadání	Podpis studenta(ky)

HONZÍKOVÁ FEJTKOVÁ, Veronika. Dopady sdílené ekonomiky na cestovní ruch. Praha: ČVUT 2018. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citovala a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 12. 02. 2018

Podpis:

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. arch. Petru Štěpánkovi, Ph. D., za vedení diplomové práce a cenné rady, které mi při psaní práce poskytl. Dále bych ráda poděkovala mojí rodině a blízkým za podporu během mého studia.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá tématem dopadů sdílené ekonomiky na cestovní ruch. Na základě popisu změn v prostředí cestovního ruchu a nástupem digitalizace jsou posouzeny dopady na pozice v průvodcovství. Dále se již práce věnuje analýze sdílené ekonomiky v cestovní ruchu v oblastech ubytování a dopravy. Hlavním zástupcem ubytování bude popsána platforma Airbnb a její postavení na trhu v porovnání s hromadnými ubytovacími kapacitami. Oblast dopravy bude zastupovat více společností zabývajících se rozdílnými typy možnosti sdílení, a to ve formě sdílení automobilů a kol. Poslední kapitola se bude zabývat doporučením projevů sdílené ekonomiky do koncepčního plánování.

Klíčová slova

Dopady sdílené ekonomiky, cestovní ruch, sdílené ubytování, spolujízda, sdílení aut, sdílení kol

Abstract

This diploma thesis deals with the theme of impacts of the shared economy in tourism. Based on descriptions of changes in the tourism environment and on-going digitization, impacts on guiding positions are assessed. Furthermore, the thesis deals with the analysis of the shared economy of tourism in the accommodation area and transport. The main representative of the accommodation will be the Airbnb platform and its position on the market compared to mass accommodation facilities. The field of transport will involve more companies involved in multiple types of sharing options, in the form of car and bicycle sharing. The last chapter will deal with the recommendation of shared economy in conceptual planning.

Key words

Impacts of sharing economy, tourism, sharing accommodation, carpooling, carsharing, bikesharing

Obsah

Úvod	5
1 Popis prostředí cestovního ruchu	8
1.1 Roviny změn v cestovním ruchu s nástupem digitalizace	9
2 Digitalizace	18
2.1 Strategické dokumenty související s digitalizací.....	21
2.2 Dopad digitalizace a sdílení informací na určité pozice v cestovním ruchu.	22
3 Sdílená ekonomika	25
3.1 Pojmy sdílené ekonomiky	25
3.2 Digitální platformy	26
3.3 Zástupci sdílené ekonomiky v cestovním ruchu	27
4 Analýza sdílené ekonomiky a cestovního ruchu	30
4.1 Ubytování	30
4.2 Airbnb.....	30
4.2.1 Vznik společnosti.....	31
4.2.2 Hostitelem u Airbnb.....	31
4.2.3 Hostem přes Airbnb.....	31
4.2.4 Působení v České republice.....	32
4.2.5 Podmínky a informace pro hostitele a ubytované	33
4.2.6 Porovnání odhadnutého výdělku cen v České republice.....	35
4.2.7 Swot analýza	37
4.2.8 Doplnující informace od pronajímatele bytu z praxe	40
4.2.9 Zhodnocení dopadu sdílené ekonomiky na cestovní ruch v oblasti ubytování.....	42
4.3 Doprava	48
4.4 Automobilová doprava	48
4.5 Uber	48
4.5.1 Řidičem u Uberu.....	49
4.5.2 Cestujícím u Uberu.....	50
4.5.3 Swot analýza služby Uber	50
4.5.4 Působení v České republice.....	52

4.6	Carsharing	55
4.6.1	Působení v České republice.....	55
4.6.2	Swot analýza nabízené služby zástupců Asociace českého carshingu...	56
4.6.3	Swot analýza Smilecar.....	58
4.7	Carpooling	60
4.7.1	Blablacar	60
4.7.2	Swot analýza carpoolingu.....	61
4.8	Cyklistická doprava	62
4.8.1	Swot analýza bikesharingu.....	62
4.8.2	Rekola Bikesharing s. r. o.	64
4.8.3	Homeport PRAHA	65
4.8.4	Ofo	67
4.9	Zhodnocení dopadu sdílené ekonomiky na cestovní ruch v oblasti doprava 68	
5	Projevy do koncepčního plánování	71
	Závěr	73
	Seznam použité literatury	75
	Seznam obrázků	80
	Seznam tabulek	80
	Seznam grafů	80
	PŘÍLOHY	81

Úvod

Cestování v hromadných skupinách s průvodcem bývá v současnosti nahrazováno individuální turistikou. Možnost dostupnosti různorodých služeb přináší, že si cestující mohou naplánovat cestu sami přímo u dodavatele služby a není třeba prostředníka cestovní kanceláře. Sdílení služeb nejen v cestovním ruchu začalo již dávno v minulosti. Převážně se jednalo o sdílení mezi rodinou, příbuznými, kamarády či sousedy bez úplatku nebo možnosti sdílení jiné věci. Za předchůdce sdílení ubytování, lze považovat privát. Majitelé obydlí disponovali volným pokojem a napadlo je poskytovat jej za úplatu nebo odvedenou práci. Tento způsob ubytování se dočkal svého vzestupu nástupem digitálních technologií a platforem. Díky chytrým mobilním telefonům, které disponují aplikacemi nejen pro zprostředkování ubytování, je možnost nabídnout nebo využít tuto možnost ubytování ve velmi rychlém čase za přijatelnou cenu. Jelikož se ceny pohybují většinou níže než v klasickém hromadném ubytovacím zařízení, lze říci, že je cestování dostupnější a mohou cestovat i lidé, kteří by si dříve cestování z finančních důvodů nemohli dovolit. Nejen ve Spojených státech amerických je tento typ sdílení velice oblíbený a zde také začal vzestup ubytování přes Airbnb. V neposlední řadě nesmí být opomíjeno sdílení automobilů. Toto sdílení přináší možnost spolujízdy, sdílení automobilu od dané firmy poskytující tuto službu, sdílení vozů soukromých osob v případě jejich nepotřeby a využívání alternativních přepraviců úspěšné platformy Uber. Důsledkem stále zvyšujícího se zájmu o tento typ služeb byl zaveden pojem sdílená ekonomika. Do současnosti ovšem není stanovena přesná definice a význam a ani není připravena legislativa, která by sdílenou ekonomiku a služby v ní poskytující upřesnila.

Téma bylo zvoleno na základě aktuálního v mnoha směrech řešeného tématu. Cílem diplomové práce je popis a analýza projevů sdílené ekonomiky s dopadem na cestovní ruch s ohledem na jeho udržitelnost. Práce je převážně zaměřena na město Prahu, jelikož toto město je nejvíce sdílenou ekonomikou v České republice zasaženo.

Práce bude rozdělena do pěti částí, které se budou zabývat: popisem prostředí cestovního ruchu a jeho změnami, digitalizací, sdílenou ekonomikou, analýzou sdílené ekonomiky v cestovním ruchu a projevem do koncepčního plánování.

První kapitola se zabývá popisem současného prostředí cestovního ruchu na základě změn, které se udály s nástupem internetu a současné digitalizace. Změny budou hodnoceny v rovinách: kvantitativní, kvalitativní, časové, udržitelnosti cestovního ruchu, pocitové, manipulační, kognitivní, globalizace cestovního ruchu a lidských zdrojů pro ČR.

Pro přiblížení nástupu změn se druhá kapitola zabývá tématem digitalizace. Digitalizace je také v současnosti velmi rozebíraným tématem, který zahrnuje další témata jako jsou Průmysl 4.0, Společnost 4.0 a Práce 4.0. Tato kapitola je doplněna strategickými dokumenty, které se danou problematikou zabývají na národní i nadnárodní úrovni. Poslední podkapitolou této části jsou dopady na některé pozice z průvodcovství, které dle pohledu autorky práce z praxe jsou a mohou být ovlivněny do budoucnosti.

Ve třetí kapitole je popsána sdílená ekonomika a její různé definice, dle autorů, kteří se tématem zabývají. Dále jsou zde rozděleny platformy sdílené ekonomiky, které se snaží přiblížit náhled na její funkčnost a využití. Poslední podkapitola třetí části je věnována zástupcům sdílené ekonomiky v cestovním ruchu nejen v České republice, ale i ve světě.

Čtvrtá kapitola již analyzuje situaci na trhu v oblastech ubytování a dopravy. Oproti ostatním kapitolám má výrazně rozsáhlejší obsah. Služba ubytování přes Airbnb je podrobně rozpracována a je porovnána s hromadnými ubytovacími kapacitami. Oblast dopravy se zabývá hlavním, v současnosti kvůli problémům s řidiči tradičního taxi, alternativním poskytovatelem služby na trhu, kterým je Uber. Dále se zabývá carsharingem a carpoolingem, které jsou také účastníky cestovního ruchu využívány. Poslední zmíněnou sdílenou službou je sdílení kol, které začalo opět provozovat na základě inspirace v zahraničí a kde je tato služba velmi oblíbená nejen mezi domácími obyvateli, ale i turisty.

Poslední kapitola je zaměřena na zjištěné dopady sdílené ekonomiky na cestovní ruch a jejich projevy do koncepčního plánování. Dále zde budou autorkou práce vytvořena doporučení, na zapojení ve strategickém plánu města.

Diplomová práce není dělena na část teoretickou a praktickou, jelikož se v tomto tématu tyto dvě části spolu prolínají a autorka práce se snaží teorii doplňovat o praktické příklady. V práci budou použity metody porovnání ve formě swot analýz,

statistické metody pro porovnání získaných číselných údajů v podobě grafů a částečně sociologická metoda, která pracuje přímo s lidmi, nicméně je zde pouze zmíněna ve formě praxe autorky a informací získaných od majitele bytu pro náhled funkčnosti pronájmu přes Airbnb.

1 Popis prostředí cestovního ruchu

Turismus neboli cestovní ruch¹ je typický svou složitostí přesného určení významu, čímž existuje značné množství definic. Jelikož se jedná o mnohostranný a průřezový jev, který zasahuje do ekonomických i mimoekonomických oblastí, je označován jako složitý socioekonomický jev. Aby mohl být cestovní ruch² realizován, musí být dodrženy předpoklady pro jeho existenci. Nejdůležitější podmínkou je svoboda pohybu, bez té by nebylo možné turismus uskutečňovat, dále pak transportní možnosti, volné disponibilní prostředky, volný čas a turistický potenciál. (Palatková, Ph. D., a další, 2014)

Během posledních 20 let se odehrály v cestovním ruchu změny, které toto odvětví postavily do předních řad zájmu, a díky příjmům z jeho uskutečnění tvoří podstatný díl v národní ekonomice.

Mezi hlavní změny můžeme zařadit nástup internetu, informačních a komunikačních technologií (ICT), volný pohyb cestujících po zemích Schengenského prostoru, vynález chytrých mobilních telefonů, aplikací a jejich sdílení. V roce 2008 vznikl E-tourism, jako marketingový nástroj, který se zabývá informačními a komunikačními technologiemi, dle kterého se změny projevují ve velkém množství rovin, na které působí právě vliv změn ICT. V neposlední řadě je také důležité zmínit nástup digitalizace, která začíná ohrožovat některé pozice cestovního ruchu či fyzické působení cestovních kanceláří a agentur.

---

¹ Oficiální definice dle Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO – United Nations World Tourism Organization) zní: „Cestovní ruch zahrnuje aktivity osob cestujících do míst či přebývajících v místech, která se nacházejí mimo jejich obvyklé prostředí, a to ne déle než jeden rok, za účelem dovolené, pracovních závazků či z jiných důvodů.“ (Goeldner, a další, 2014 str. 6)

² Členění cestovního ruchu:

Mezinárodní cestovní ruch se člení na příjezdový cestovní ruch, a výjezdový cestovní ruch. Příjezdový cestovní ruch je označován také jako aktivní cestovní ruch, zkratka ACR, anglicky incoming. Jedná se o cestovní ruch, který je realizovaný obyvateli jiných zemí do dané příjezdové země. Výjezdový cestovní ruch nazýván jako pasivní cestovní ruch se zkratkou PCR, anglicky outgoing je realizován obyvateli dané země do jiných zemí.

Interní cestovní ruch je značen cestováním v dané zemi obyvateli dané země a obyvateli jiných zemí.

Domácí cestovní ruch, zkratka DCR, zahrnuje cestovní ruch občanů mimo místo jejich obvyklého pobytu, který je za účelem rekreace, využití volného času a poznání, který netrvá déle než jeden rok, není za úplaty či výdělek a je realizován ve vlastním státě občana.

Národní cestovní ruch obsahuje interní a výjezdový cestovní ruch. (Goeldner, a další, 2014)

1.1 Roviny změn v cestovním ruchu s nástupem digitalizace

V této podkapitole jsou přiblíženy změny dynamického rozvoje cestovního ruchu, které se udály s nástupem informačních a komunikačních technologií a dalších pokroků dle E-tourismu v cestovním ruchu. Níže je výčet rovin změn, které byly zpozorovány do roku 2008. Podrobnějším popisem budou rozšířeny o další změny z pohledu autorky práce, které se v těchto rovinách odehrály do současnosti z její vlastní zkušenosti a dalších získaných informací.

Změny v rovinách dle (Zelenka, 2008)

- „Kvantitativní
- Kvalitativní
- Časová
- Udržitelnosti cestovního ruchu
- Pocitová
- Manipulační
- Kognitivní
- Globalizace cestovního ruchu
- Lidských zdrojů pro CR“ (Zelenka, 2008 stránky 16-18)

Kvantitativní

Tato rovina se zabývá přeměnou zviditelnění destinace, růstem domácích a mezinárodních účastníků³ cestovního ruchu a rozšířením povědomí mezi tuzemské obyvatele a jejich připojení do turismu.

Nejdůležitějším bodem je nalákání turisty do dané destinace, což je díky informačním a komunikačním technologiím snadnější, než bývalo. Přehledně zpracovaný web s dostupnými informacemi o lokalitě, tipy na výlety a materiálně technickou základnou, vždy přiláká více cestovatelů. Ve většině destinací je minimálně jeden zástupce Informačního centra, který by měl zajišťovat dostupnost informací opět na webu a také přímo v provozovně. Výhodou také je, že jsou již dostupné mapy online, a tudíž není třeba mapy tištěné. V dnešní době většina zajímavých míst využívá facebo-

---

³ Klasifikace cestujících osob – viz. Příloha 1

okových stránek, kde se mohou lidi podělit o zkušenosti a zážitky. Jednou z výhod tohoto webového systému je sdílení videí, která se mohou nyní natáčet v reálném čase a mohou návštěvníky přilákat na akce v destinaci i v průběhu dne. Mezi důležité turistické weby patří například cestovatelský portál TripAdvisor či kudyznudy.cz od Czech Tourismu. Některé destinace nabízí i volně stažitelné aplikace chytrých mobilních telefonů. Dále jsou také instalovány kamery, kde se online každý dozví, jak to na vybraném místě v daném čase vypadá, či je také možné sledovat přímé přenosy ve stanovených časových relacích.

Díky růstu turistů a návštěvníků jsou pokrokovou technologií vytvářeny, zpracovány a vyhodnocovány statistiky. Údaje o návštěvnosti mohou být modelovány do budoucnosti a tím budou udávat dopady v cestovním ruchu. (Zelenka, 2008)

Přehledy a statistiky hromadných ubytovacích kapacit jsou dostupné na webových stránkách Českého statistického úřadu. Dříve se získávaly údaje z ročního statistického šetření nyní se vyplňují dotazníky. (Český statistický úřad, 2016)

Významným nástrojem pro zpětnou vazbu se také stal prohlížeč Google, kde si může každý po přihlášení do účtu vytvořit online dotazník, který může dále rozesílat a poté se podívat na odpovědi ve formě grafů či tabulky.

Jak již bylo zmíněno, díky online formě, se zvýšila nabídka služeb od drobných podnikatelů v oblasti ubytování, stravování, volného času či dopravy. Každá destinace dbá na jejich prezentaci, aby nalákala nové turisty. Jelikož se do podvědomí turistů dostal i ekoturismus či agroturistika, jsou nabízeny i tematické balíčky. Některá města, jako např. Opocno, mají své turistické stezky středem města, kde může návštěvník mihnout místní podnikatelů a při ochutnávce pravé Opočenské zmrzliny, si vychutnat historii města. Výhodnou polohu mají také zařízení poblíž cyklostezek, jelikož jich rádi využívají projíždějící.

Kvalitativní

Kvalita poskytovaných služeb je v dnešní době na prvním místě, proto jde stále intenzivněji o její propagaci a kladné recenze. Vstupem do Evropské unie a Schengenského prostoru byly zrušeny kontroly na pozemních hranicích dne 21. prosince 2007. Od 1. září začínají vydávat České úřady pasy s biometrickými údaji, které urychlují celní prohlídku na letišti. V zemích EU se nyní na letištích může procházet elektronickými bránami, kde je pas načten. Dne 1. června 2008 přestaly platit papírové letenky, nyní

postačí pouze cestovní smlouvy, na základě, kterých je vydán palubní lístek, či je možné letenku mít uloženou v mobilním telefonu s QR kódem⁴. Do popředí se dostávají místa s menší návštěvností, jelikož mohou být levněji propagována a klade se důraz na udržitelný rozvoj CR.

Oblast letecké dopravy přinesla také vznik nízkonákladových aerolinií, které se zaměřují na levné lety. V zahraničí jsou známé pod pojmem low-cost air lines a propojují oblíbená místa a aglomerace. Cena u letenek nízkonákladových letů zpravidla obsahuje letištní poplatky, daně, poplatek za ruční zavazadlo o velikosti stanovené danou leteckou společností.

Rezervace je možné provádět on-line na počítači, přes mobilní aplikaci nebo přes telefonické centrum. Aby mohly být ceny letenek nastavené co nejnižší, je zpoplatněna služba odbavení na letišti. Tento poplatek bývá výrazně vyšší, aby zákazníci preferovali online odbavení tzv. Check-in. (Wizz Air Hungary Kft., 2004-2017)

Mezi nízkonákladové společnosti, které nabízejí své lety v České republice patří: Aer Lingus a Ryanair z Irska, EasyJet a Jet2 z Velké Británie, Eurowings z Německa, Vueling z Španělska a Wizz Air z Maďarska.

Výhody letů – nízké ceny v případě co nejdřívější rezervace, pravidelná frekvence letů do známých destinací, zdarma online odbavení a tiskoviny na palubě.

Nevýhody letů – poplatky spojené s odbavením na letišti, odbaveným zavazadlem, nadváhou zavazadel, zvýšené ceny letenek k blížícímu se termínu letu, platba za občerstvení, pouze jedna ekonomická třída a stísněný prostor sedadel.

Pro online rezervaci je také nutné umět využívat online platby. Ochrana a bezpečnost v současnosti je oproti začátkům na vysoké úrovni. Pro zaplacení zájezdu, letenky či dalších služeb, je zákazník přepojen na platební bránu s výběrem možnosti splacení ve variantách okamžitého převodu z účtu banky, u které je účet veden, klasického převodu, platbou kartou nebo dalšími nově nastupujícími platebními metodami.

- Online platba přes platební bránu Gopay spočívá ve výběru tlačítka s logem banky uživatele, kde je uživatel přesměrován do online bankovníctví s předvyplněným platebním příkazem, po odeslání platbu obchodník ihned obdrží. Jelikož je platba vedena přímo přes přihlášení do interne-

---

⁴ QR kód – čárový kód, který se liší od klasického čárového kódu přidáním druhého rozměru pro uschování několikanásobného množství dat (QRgenerator, 2015)

tového bankovníctví, přináší tato minimální bezpečnostní rizika. Nevýhodou této metody může být, že tuto službu nenabízejí všechny banky a strach z použití při přesměrování do online bankovníctví.

- Klasický převod z účtu je obdobný jako u online převodu. Nevýhodou je však ruční vypsání platebního příkazu a poté dle banky obchodníka se může čekat i několik dnů, než se platba připíše na jeho účet.
- Platba online platební kartou patří mezi oblíbené formy online placení. Po zvolení typu placení je zákazník přesměrován do platební brány či zabezpečené stránky, kde se vyplní údaje z karty: její číslo, datum ukončení a bezpečnostní kód. Z vlastní zkušenosti autora je po tomto kroku u banky Air bank zobrazeno potvrzovací okno, do kterého se zadá potvrzovací kód zasláný dle požadavku majitele karty na email či sms. Po vepsání a potvrzení je okamžitě platba zaslána obchodníkovi.
- Nové platební metody
  - SuperCASH – platba v hotovosti na terminálech Sazka a pobočkách České pošty za zboží koupené na internetu při předložení čárového kódu
  - Paysafecard – platba přes předplacenou kartu v různé hodnotě k sehnání v sázkových kancelářích a benzinových pumpách.
  - Placení mobilem malých částek přes služby m-platba, Premium SMS nebo pro částky v různé výši MasterPass (např. možnost platby jízdenky na městskou hromadnou dopravu v Praze) (GoPay s. r. o., 2016)

Další podstatnou změnou je zrušení roamingu v červnu 2017. Telefonní spojení je zpoplatněno jako v České republice ve státech: Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Kypr, Litva, Lichtenštejnsko, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie. Dále ovšem zůstává zábrana při využívání roamingu mimo Evropskou unii, kde je využívání především datového roamingu vysoce zpoplatněno.

Časová

Z časového hlediska se usiluje o ústup mimo sezony, aby daná destinace či místo, bylo využito bez omezení po celý rok a nabízelo velkou škálu možností k strávení volného času. Příkladem může být centrum Babylon v Liberci, které nabízí zastřešené městečko s poštou, obchůdky, restauracemi a dále pak lunapark, IQ park, aquapark, 3D simulátor, hotel a další služby. Areály nacházející se na horách se snaží pro prodloužení zimní sezony o umělé zasněžování sjezdovek a s příchodem jara lákají turisty na hypoturistiku, ekoturistiku, výlety na kole, nordic walking, jízdu na čtyřkolkách, lánové parky, bobové dráhy a v neposlední řadě trendy stezek v korunách stromů. V pozadí nezůstává ani nabídka wellness, která je možné využít po celý rok. Monitorováním destinace se také vyhodnocují změny, které se přenáší do životního cyklu destinace, její kapacita, limity přijatelných změn a řídí se toky návštěvníků.

V časové rovině se také řeší pojem doprava, která se díky rozvoji materiálně technických základů během posledních let zlepšila, nicméně přibývá i množství dopravních prostředků. Do popředí přichází éra sdílení aut a elektromobilů, které jsou do budoucna značným řešením dopravní situace nejen v hlavním městě České republiky. V letecké dopravě se využívají modelace toků cestujících na letištích, které tímto předcházejí kongesci. Zavedení online odbavení také urychlilo pohyb cestujících a standardní odbavení na letišti bylo u převážné většiny leteckých společností zpoplatněno.

Urychlení z časového hlediska představuje i nákup služeb na internetu. Mezi nejvyužívanější patří letenkové portály či weby se zprostředkováním ubytování. V tabulce níže je výčet několika známých portálů s jejich službami.

Portál	Nabízené služby
Skyscanner	lety, hotely, pronájem aut
Pelikán	letenky, dovolená, hotely, auta
Letuška	letenky, hotely
Královna	letenky, ubytování, pronájem aut, pojištění, víza
Nejlevnější letenky	letenky od Královny, Letušky a Pelikánu
Momondo	letenky, hotel, pronájem aut
Kiwi.com	letenky
Booking.com	ubytování, lety, vlaky, pronájem aut, letištní taxi
HotelsCombined	porovnání nabídek hotelů
Trivago	porovnání nabídek hotelů
Pampeliška	ubytování v České republice

Obrázek 1: Přehled portálů

Zdroj: vlastní zpracování

Letenkové portály pracují na principu vyhledávání letenek v různých cenových relacích, mezi nejvíce oblíbené patří Kiwi.com, který se dostal mezi nejrychleji rostoucí technologické firmy v regionu. Kiwi.com je vítězem Startupu⁵ roku dle časopisu Forbes. Většina portálů se zaměřuje i na více služeb mezi významný portál ubytování patří Booking.com. Nesmíme ovšem opomenout v současnosti oblíbenou sdílenou ekonomiku a v případě ubytování zmínit Airbnb. Jedná se o online platformu, která zprostředkovává službu mezi hostiteli a hosty pomocí mobilní aplikace.

Udržitelnosti cestovního ruchu

Vývojem informačních a komunikačních technologií je snadněji docíleno monitorování změn v destinaci, vyhodnocování dat, vytváření podkladů pro hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA). Vyspělá technologie umožňuje sledovat vývoj území hlavně v chráněných oblastech. Pomocí kamer a foto pastí s nočním viděním, je možné evidovat pohyb zvířat v dané oblasti. Propojováním dosažených vědomostí, názory průvodců a snadno dohledatelnými údaji z expertních a znalostních systémů, je rozhodování o udržitelnosti cestovního ruchu podloženo znalostmi expertů. Virtuální realita nabízí možnost vidění starodávných výrobků či děl, které nejsou přístupné veřejnosti. Vznikají celorepublikové ale i místní weby, např. e-kultura, která zprostředkovává informace o českém i světovém umění. Dále geografický informační systém (GIS) slouží k tvorbě analýz, studií a modelů daného území, jehož pomocí jsou tvořeny mapy, trojrozměrné modely či animace. Jak již bylo zmíněno, cestování po menších skupinkách přispívá k udržitelnosti cestovního ruchu, rozvoji komunikace mezi místními obyvateli a turisty, nalezení místních památek, domorodec může být lepším průvodcem než průvodce s kvalifikací. I v hlavním městě není prioritou všech turistů masová návštěva hlavních památek, ale rádi poznávají místa, kam běžný turista nevkročí.

Tato možnost je již k dispozici i online na webu Pragulic.cz, kterou založili mladí lidé, aby změnil pohled veřejnosti na živost bezdomovce. Turisti si mohou vybrat mezi jedenácti bezdomovci, kteří je provedou vlastní trasou a zákoutími Prahy, seznámí je se svými příběhy. Nově je také nabízena možnost prohlídek v Olomouci a Českých Budějovicích. Pravidelné prohlídky jsou zpoplatněny a je nutné se na ně předem rezervovat. Doplňkovými službami jsou teambuilding, city game (půldenní až denní hra zaměřená na studenty) a zážitek ve formě 24 hodin jako bezdomovec. (Pragulic, 2013)

---

⁵ Co je to Start up – jedná se o nově vznikající podnik s velkým potenciálním růstem a inovací (ManagementMania, 2011-2016)

Manipulační

Marketing hraje ve změně na klienta důležitou roli. Online propagační média cílí na určité typy klientů novými typy balíčků, aby zvládli konkurovat nástupu oblíbené sdílené ekonomiky, a to zejména nabídkou přes digitální platformu Airbnb, Uber, Blablacar, Coachsurfing atd. Turisty lákají nová neprozkoumaná místa a luxus pro ně představá být na prvním místě, módním trendem je právě přenocování u někoho na pohovce. Balíčky jsou šité na míru stávající klientele, jelikož její poptávka se diferencuje a účastníci cestovního ruchu mívají různé preference. Jedním z lákadel jsou také virtuální průvodci, kteří nabízejí průchod daným místem či budovou. Dále virtuální prohlídky měst a okolí nabízí Google maps.

Pocitová

Pro někoho je prioritou odpočinout si od denního stresu, kde informační a komunikační technologie nabízí fotografie míst, která motivují k dovolené, klidu, odpočinku a relaxaci nebo si turisté chtějí užít extrémních zážitků v podobě raftingu, bungee jumpingu či virtuální reality.

Kognitivní

Lidské myšlení se mění, dříve se jezdilo masově za odpočinkem a pobytem u moře, nyní jsou v oblibě individuální zájezdy za poznáním místního genia loci, přírodou, kulturou daného místa a kontaktem s místními obyvateli. Do popředí vstupují šetrné formy cestovního ruchu jako je ekoturistika nebo agroturistika. Díky informačním a komunikačním technologiím jsou snadno dohledatelní místní drobní podnikatelé, neznámé památky, křížové cesty, možné stezky a mapy založené ve virtuálním prostředí, recenze a připomínky. Turista také více dbá na kulturu z pohledu hosta, aby nenarušil domácí prostředí.

Globalizace cestovního ruchu

Důraznou změnou v globalizaci v cestovním ruchu je soustředění služeb do aliancí, řetězců či sítí. Jejich výhodou je společné tvoření nabídek, vzájemné propagování, vytváření věrnostních programů, vzdělávání a motivace zaměstnanců a propojení informačními systémy. Níže jsou uvedeny příklady.

Letecká aliance SkyTeam poskytuje přístup do 1 074 světových destinací. Spolupráce dvaceti členských leteckých společností umožňuje disponovat s větší frekvencí letů s následnou návazností letů. (Skyteam, 2017)

Největším hotelovým řetězcem se stal v září roku 2016 Marriott, který koupil Starwood Hotels and Resorts. Disponuje 6 100 hotely a nachází se ve 120 zemích po celém světě a disponuje 29 členy. (Marriott International, Inc., 2017)

Lidských zdrojů

Tuto rovinu postihly velké změny, jedná se hlavně o postupné nahrazování typických průvodců elektronickými audio a video průvodci. Také jsou vytvářeny weby, jako např. online průvodce, Dokempu.cz – zaměřen na kempy, chatové osady a tábořiště po České republice, Dopenzionu.cz – online průvodce po penzionech a apartmánech, Hotel-restaurant.cz – s nabídkami ubytování v motelech a hotelech. Tito průvodci seznámí cestovatele s nabídkou služeb v místě, nabídnou aktuální fotografie a také recenze předchozích zákazníků. Chytré mobily také přináší online průvodce skrz aplikaci.

Rekvalifikace pozic prochází rychlým zaškolováním, které je prováděno školicími prezentacemi, e-learningy, online přes telekonferenční rozhovory či peer to peer⁶ programy. Díky tomuto způsobu se rozšířila časová nabídka studia, kterou si může každý rozdělit dle svého tempa, času a online dostupnosti. Díky sdílení informací na síti si mohou díky referencím průvodci a delegáti vybírat, jaká nabídka cestovní kanceláře je přijatelná a zeptat se na úroveň jednání se zaměstnancem a na další zkušenosti v dané destinaci.

Snaha rozvoje udržitelného cestovního ruchu a zapojení drobných podnikatelů nabízí možnost seznámení se s regionálními produkty. Mezi nejčastěji nabízené patří včelí med, svíčky, pálenky, čokoláda, sýry, mléko, řezbářské výrobky atd.

Změnily se také požadavky turistů, již nejsou preferovány masové zájezdy. Začínají cestovat lidé, kteří by dříve necestovali, jelikož díky online možnostem si vyberou

---

⁶ Peer-to-peer je označení pro komunikaci klienta s klientem (rovného s rovným), kteří mohou mezi sebou komunikovat, sdílet soubory a informace. Jedná se o nástupce tradičního stahování programů a programů z webových stránek. Nevýhodou tohoto média je šíření virů, malwarů, spywarů, atd. (Blogsdna, 2017)

nabídku dle svých představ. Nabídka je také hodně zaměřena na cílové skupiny (seni-
oři, rodiny s dětmi, pobyty se psy atd.), navštěvují se nová neprozkoumaná místa. Do-
stupnost díky rezervačním systémům je urychlena.

2 Digitalizace

Dnešní doba přináší moderní přístupy. Do oblasti cestovní ruchu začala silně zasahovat již v minulých letech digitalizace, která může být výhodou pro velké korporace, ale nevýhodou pro menší podnikající subjekty. Čtvrtá průmyslová revoluce, jak je toto období nazývané, či Industry 4.0, pojem používaný v cizině, je součástí celkového tématu Společnosti 4.0⁷.

Pozitivní dopad digitalizace na cestující bude také do budoucna díky propojení technologií průmyslu 4.0 v inteligentních městech⁸ ve formě chytré městské dopravy a její zvyšující se bezpečnosti a pohodlí cestujících, což přispěje i k zvýšení šetrnosti životního prostředí. Pro přepravu osob jsou v současnosti testovány jízdy v konvojích v linkové dopravě, které mají snížit nehodovost a ušetřit palivo. Dále jsou také testovány asistované jízdy dopravních prostředků na dálnici. Do přepravy je již zařazen i carsharing, který využívají podniky se svou vlastní flotilou vozidel pro své zaměstnance, kteří automobily využívají pouze když je skutečně potřebují. (Mařík, a další, 2016)

Pokud se přímo zaměříme na téma diplomové práce, z průmyslu 4.0 jsou nejdůležitější oblastí informační a telekomunikační služby a sdílené služby. Aby byla správně

---

⁷ Jedná se o nový fenomén, který je spojen s digitalizací ekonomiky a přetransformává pohledy na kooperaci mezi zákazníkem, výrobcem a dodavatelem. Tento jev musí být řešen na národní úrovni, aby byla Česká republika připravena na aktivity společenských změn, které budou součástí společenských změn. (Digiczech, 2016) Změny se již dotkly nejvíce průmyslové výroby, ale postupně začínají pronikat i do systému vzdělávání, trhu práce a nadále budou ovlivňovat nejen zdravotnictví, bankovníctví, finance, zákonodárství, podnikání, dopravu, ochranu životního prostředí a další. Jelikož je v budoucnosti očekáváno, že budou propojeny nové technologie, průmysl, služby, věda, výzkum a inovace vznikla Aliance Společnosti 4.0, která byla založena za účelem efektivního souladu agend, které jsou propojeny se čtvrtou průmyslovou revolucí. (Digiczech, 2017)

⁸ Inteligentní město, z anglického slovního spojení Smart city, známé také pod pojmem chytré město. Jeho koncept se zabývá udržitelným rozvojem měst, zavedením nových moderních technologií do managementu municipalit se záměrem zlepšení kvality života a zefektivnění správy věcí veřejných. Koncept Smart cities je uplatňován nejvíce v oblastech dopravy, zavádění moderních a informačních a komunikačních technologií a energetice. Jeho přínosem by měla být propojenost mezi organizací, komunitou a infrastrukturou, která povede k výsledné podobě inteligentního města, kde bude zvýšená kvalita života, řešení problematických témat v municipalitách, vzájemné propojení, spolupůsobení a harmonizace. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012)

cílena podpora definují národní priority výzkumné cíle a do budoucna by měly být nastaveny pro upřednostňování a respektování priorit. Informační a telekomunikační služby a sdílené služby jsou součástí strukturálních fondů operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost v prioritní ose 1 – Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace. Podporovaný směr informačních a komunikačních technologií a sdílených služeb je podporou pro podnikatelské subjekty, které se zabývají vyvíjením softwaru, tvorbou moderních a pokrokových digitálních služeb a aplikací, provozem datových center sdílených služeb či vbudováním a zdokonalováním center sdílených služeb. (Mařík, a další, 2016)

Prioritní osa jedna se také zabývá programem Vysoko rychlostní internet. Pokrytí a přístup k internetu je také důležitým faktorem pro fungování sdílené ekonomiky. Dle (Mařík, a další, 2016) není ovšem jasná situace ohledně tohoto programu. Program se zabývá rozšířením infrastruktury na místa, kde tento přístup zatím neexistuje. Bude vytvořena pasivní infrastruktura, která bude podporovat budování sítí vysokorychlostního internetu. Další aktivitou bude modernizace dosavadní infrastruktury, která bude rozšířena o přístup k internetu přes optické vedení, které umožňuje vysokorychlostní přístup.

V srpnu 2017 vydal Úřad vlády České republiky Akční plán pro Společnost 4.0. Vývoj informačních a komunikačních technologií byl pro cestovní ruch velkým změnovým mezníkem. Důležitým pojmem v digitalizaci cestovního ruchu byl již zmíněný E-tourism.

Aplikovaná všeobecná teorie dle Společnosti 4.0 (Národní vzdělávací fond, o.p.s., 2016) na cestovní ruch dle autorky práce.

Určité pozice v cestovním ruchu začínají být z části nahrazovány technikou, jedná se především o pozice průvodce, která je zatím nahrazována moderními technologiemi nejvíce. Nicméně není zatím fakticky podloženo, že by výměna člověka za stroj způsobila úbytek pracovních sil v tomto odvětví. Do budoucna je ovšem možné či pravděpodobné, že by tato situace mohla nastat.

Průvodce je na některých místech nahrazován záznamem z důvodu rutinní činnosti, která se zakládá na stejném opakujícím se postupu (zámky, hrady, muzea, výstavy, expozice).

S nástupem digitalizace začne docházet k zániku mezičlánků, v cestovním ruchu pravděpodobně k zániku cestovních agentur, které nebudou již potřeba na zprostřed-

kování informací zákazníkovi, který si díky nástupu aplikací, portálů atd. bude moci zajistit potřebné informace přímo od cestovní kanceláře či přímo od dodavatele. Dále se také bude rozvíjet vzdělávání, které bude připravovat digitální gramotnost a bude se snažit usnadnit nejen starší věkové populaci, ale i obyvatelstvu s nízkou úrovní vzdělání přizpůsobení se novým činnostem.

Důležitost vzdělání a přehledu nejen v digitální gramotnosti, může přiblížit příklad z praxe autorky práce z cestovní kanceláře.

V dnešní době má většina populace přístup k internetu. V pohodlí domova si vyberou zájezd, ale poté zjistí, že musí platit online nebo nějaké části nabídky nerozumí. Nakonec dojdou k závěru, že by nebylo marné CK nebo jejího zprostředkovatele navštívit. Nejvýhodnější je, když se CK nachází v místě bydliště nebo se v ní mohou stavět po cestě z práce, jelikož tím také ušetří peníze. Po příchodu do provozovny seznámí asistenta prodeje se svým výběrem destinace. Po dotazu asistenta, o jakou CK se jedná, většina odvětí, že se jedná o zájezd od prodejce na internetu (např. Invia, Zájezdy.cz a další). Na základě toho se snaží asistent vysvětlit, že daná internetová agentura není pořadatelem zájezdu, a že vždy musí být uvedeno jaká cestovní kancelář zájezd pořádá. Dále jsou vysvětleny možné dopady v případě, že se nejedná o stabilní cestovní kancelář na trhu atd. a poté se snaží najít podobnou nabídku ve vlastním katalogu CK, pokud tuto destinaci nabízí, či v online nebo tištěných katalozích cestovních kanceláří, jejichž zájezdy přeprodává⁹. Díky znalostem zástupce CK a přehledu o cestovních kancelářích a jejich zaměření, bývá hledání převážně otázkou pár minut. Po dohledání podobné či stejné nabídky (v jiné cenové relaci), začínají dotazy ze strany klienta. V tomto případě autorka práce zmiňuje zkušenost s klientem okolo věkové hranice 24 let, se středím vzděláním zakončené výučním listem, který vybíral přítelkyni první dovolenou u moře do Itálie autobusem bez stravy. V katalogu byla totožná nabídka s popisem zájezdu včetně symbolů, které označovaly restauraci v hotelu, wifi, vzdálenost pláže od hotelu a další informace. Zákazníka velmi zaujalo, že když je nabízen zájezd bez stravy, proč je u hotelu obrázek vidlička a nůž. Zákazníkovi bylo tedy vysvětleno, že i když si kupuje zájezd bez stravy, je v místě restaurace, kterou může

---

⁹ V praxi funguje to, že některé CK nabízí stejné hotely se stejnými službami s rozdílnými cenami. Dopředu před sezonou již mají v hotelech na daný termín zamluvené pokoje, které se snaží zaplnit. Dle počtu pokojů a jejich vytíženosti během sezony, tudíž může každá CK jinak pohybovat s cenovou nabídkou.

navštívit, případně si i na místě snídaně, obědy či večere doobjednat dle nabídky hotelu. Bohužel zákazník s touto odpovědí nesouhlasil a opustil provozovnu se svým názorem, že restaurace nebude v hotelu, ale někde v okolí.

Tímto příkladem autorka práce poukazuje na nutnost osvěty digitální gramotnosti. Dalším faktorem neinformovanosti a zkušenosti může být rozdílnost chápání. Vzdělání je také ovlivněno místem, kde se daná osoba nachází, jaké byly v minulosti dostupné možnosti vzdělávacích institucí nebo jen osobní preference daného člověka, který nemá zájem o sebevzdělávání.

2.1 Strategické dokumenty související s digitalizací

V oblasti digitalizace je také důležité zmínit několik strategických dokumentů, které jsou vydávány na úrovni Evropské unie a na úrovni národní.

- Evropa 2020 – strategický dokument, který se zabývá inteligentním a udržitelným růstem, který podporuje začlenění. Z tohoto dokumentu jsou pro digitalizaci hlavní tři iniciativy, které byly vydány sdělením komise.
  - Unie inovací
  - Integrovaná průmyslová politika pro éru globalizace
  - Digitální agenda pro Evropu.
- Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě – byla vydána v květnu 2015, zabývá se rozpracováním jednotného digitálního trhu a navazuje na Digitální agendu pro Evropu. (Mařík, a další, 2016)

Je rozdělena do tří pilířů:

- Zlepšit přístup spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě
  - Tvoří vhodné a rovné podmínky, aby se mohly rozvinout digitální sítě a inovativní služby
  - Maximalizovat růstový potenciál digitální ekonomiky
- Digitální Česko v. 2.0 Cesta k digitální ekonomice – dokument, který stanovuje hlavní cíle vlády do roku 2020, popisuje infrastrukturu pro vysokorychlostní přístup k internetu a internet jako oporu digitální ekonomiky. (Úřad vlády České republiky, 2013)

- Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020 – dokument vymezující hlavní východiska strategie, stav digitální gramotnosti v ČR a potřeby jejího rozvoje, návrhy a opatření pro její zvýšení, zakončené implementací strategií. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2015)
- Iniciativa práce 4.0 - Tento dokument poukazuje na dopady, které přináší digitalizace na trh práce a na některá sociální hlediska.
Tématem Práce 4.0 se také zabývala v listopadu 2016 konference Práce 4.0 – Robot vs. člověk, kde poprvé v České republice přednášel ředitel světově významného vědeckého programu Technologie a zaměstnanost na Oxford Martin School, Dr Carl Benedikt Frey. Konference se zabývala otázkami, např.: lepší tolerancí lidí k robotům než k lidem, zda je možné, aby stroj úkoloval lidi, zda je možné motivovat pracující ke změnám atd.
- Akční plán Strategie digitální gramotnosti České republiky na období 2015-2020, obsahuje opatření pro usnadnění vzdělání obyvatelstvu s nízkou úrovní vzdělání, jelikož digitální gramotnost bude v budoucnosti svým významem na úrovni čtení, psaní a počítání. (Národní vzdělávací fond, o.p.s., 2016)

2.2 Dopad digitalizace a sdílení informací na určité pozice v cestovním ruchu

Tato podkapitola se zabývá dopady digitalizace a sdílením informací, dle autorky práce z pohledu její praxe, na ohrožené pozice již v současnosti a také do budoucnosti z oblasti cestovního ruchu. Tyto dopady byly zařazeny do přední části práce, jelikož v nich autorka neshledává přímé dopady sdílené ekonomiky, ale považuje je důležité k zmínění.

Asistent prodeje – U přepravejců zájezdů v kamenných pobočkách, bude tato pozice do budoucna ohrožena z důvodu růstu online cestovních agentur a zániku mezičlánků na zprostředkování služeb. Možnost využití této pozice je v případě vlastnění webu s nabídkami, jako dostupná online podpora na chatu či u případných online hovorů.

Technický doprovod – Tato pozice je využívána při autokarových zájezdech, pro kontrolu počtu cestujících a při vícehodinových cestách do vzdálených destinací i na výklad historie a přiblížení daného místa. V současnosti již tuto osobu mají pouze větší

cestovní kanceláře, u menších přebírá zodpovědnost řidič autobusu. Výklad o daném místě je nahrazován videonahrávkou.

Delegát – Ohrožení u této pozice nehrozí u velkých cestovních kancelářích. Negativní dopad má sdílení u menších cestovních kancelářích, které se snaží mezi sebou kooperovat a přidávat delegátovi v určitém místě i zákazníky jiných cestovních kancelářích, kterým musí zajišťovat dostupné informace a služby za stejné finanční ohodnocení.

Průvodce objektů – Tato pozice je již v současnosti nahrazována moderními audio průvodci, video průvodci a průvodci virtuálními. Nevýhodou těchto průvodců jsou počáteční vstupní náklady, poté se však dají využívat několikanásobně, a i v cizojazyčných verzích.

- Audio průvodce – Využívaný na zámcích, hradech, výstavách, expozicích, muzeích atd. Na trase prohlídky jsou umístěna čísla, která si mohou turisté zvolit a nechat si přednášet o daném exponátu, místnosti či historii. Často bývají umístěny také doplňkové texty po trase. Výhodou je individuální rychlost prohlídky, každý může využít svůj čas po svém a také možnost opakovaného výkladu. Opakované využití audio zařízení může být ovšem i nevýhodou z hygienického hlediska, jelikož se většinou jedná o formu sluchátek a někteří návštěvníci nemusí mít sdílení těchto věcí v oblibě.
- Video průvodce – Využívaný spíše v muzeích, expozicích či dopravních prostředcích. Bývá také jako doplněk ke klasickému výkladu průvodce nebo audio průvodce. V muzeích bývá využíván k návodům a postupům při výrobě, na ukázky z historie (např. filmy z druhé světové války) a je také využíván jako propagátor destinace v informačních centrech.
- Virtuální průvodce/prohlídka – Přes web je možné se virtuálně podívat na dané místo a pohybovat po exteriéru či interiéru.

Přehled virtuálních prohlídek a průvodců

- Virtuální průvodce historií a památkami Pražského hradu s možností vrstvení stavu budov v určitých letech Pražského hradu a katedrály svatého Víta.
- Virtuální prohlídka Národního muzea
- Virtuální průvodce Teplických skal
- Průvodce po Svaté hoře
- Virtuální prohlídka Vily Tugendhat

- Virtuální prohlídky ČEZ s podrobným popisem – elektrárny Ledvice, Mělník, Dětmarovice, Orlík, Střekov, Dlouhé Stráně, Dukovany, Štěchovice, Temelín, Janov, Tušimice, Hodonín, Buštěhrad, bioplynová stanice Číčov a Smart region Vrchlabí.

Výhody a nevýhody digitálních průvodců

Výhody: několikanásobná použitelnost, cizojazyčná vybavenost, možnost opakovaného výkladu, individuální prohlídka - není třeba skupina, prohlídka se neodvíjí od minimálního počtu pro uskutečnění, není vyžadován příplatek za cizojazyčný výklad.

Nevýhody: vysoké počáteční náklady, nemůže reagovat na dotazy turistů, v případě příchodu uprostřed spuštěného výkladu na obrazovce, musí zákazník počkat na další spouštěcí smyčku, neosobní přístup, hygiena (jednu věc sdílí více lidí).

3 Sdílená ekonomika

Rozvoj digitalizace, robotizace a modernizace nejen mobilních telefonů vedl k zjednodušení sdílení a šíření informací či služeb mezi populací. Tento nový jev byl pojmenován sdílená ekonomika, která by bez digitalizace na celosvětové úrovni nemohla fungovat.

3.1 Pojmy sdílené ekonomiky

Pro pojem sdílená ekonomika není jednotná definice, níže je výčet definic, které nastiňují obsah pojmu sdílená ekonomika.

„Sdílenou ekonomikou rozumíme sdílení skupinových statků různými uživateli, kteří se finančními platbami podílí na jejich financování majitelem“ (Úřad vlády České republiky, 2017 str. 11)

Toto znovuobjevení je označováno mnoha jmény, sdílená ekonomika, společná konzumace či místní ekonomika, zahrnuje různé způsoby, jak uspokojit potřeby lidí, jak se podílet na výrobě a jak spolupracovat s ostatními. (Orsi, 2012)

Sdílení není komplikované. Znamená to, že poskytnutím přístupu k něčemu, co ostatní nemají, uspokojíme jejich potřeby. (Buczynski, 2013)

Ekonomický pojem ekonomika sdílení, anglicky znám jako Sharing Economy, je název pro ekonomický model, který se zakládá na půjčování, sdílení, pronájmu či výměnách daných statků či služeb. Může se zdát, že sdílení je trendem poslední doby, nicméně už odedávna bylo půjčování na denním pořádku. V dnešní době se však sdílí po celém světě, a to zejména díky webovým aplikacím. (Management mania, 2016)

Sdílení je forma sociální výměny, která je uskutečňována mezi lidmi, kteří se znají, a je bez jakéhokoliv zisku. Pokud je sdílení zprostředkováno trhem, prostředníci se neznají, nejedná se o sdílení, nýbrž o platbu spotřebitele, za možnost využití zboží či služby po určitou dobu, majiteli. Jedná se tedy o ekonomickou výměnu, která je pro daného spotřebitele užitek než výměnou sociální. Spíše se tedy jedná o ekonomiku přístupovou¹⁰ než o sdílenou ekonomiku. (Eckhardt, a další, 2015)

---

¹⁰ Přístupová ekonomika z anglického access economy

V knize *The Sharing Economy: The End of Employment and the Rise of crowd-based capitalism* autor knihy říká, že sdílená ekonomika není nová, ale nového ve sdílené ekonomice je to, že již nepomáháme přátelům zdarma, nýbrž poskytujeme službu cizím lidem za peníze. Popisuje také pojem *crowd-based capitalism*, který je přechodem a novou cestou k organizování ekonomické činnosti, která může nahradit tradiční model založený na korporaci. (Sundararajan, 2016)

Podle výše zmíněných názorů je zřejmé, že pod pojmem sdílená ekonomika se skrývá velká škála diferenciací. Z pohledu řešení sdílené ekonomiky nejen v České republice, je nutné zmínit i digitální platformy, bez kterých by nenastal rapidní nárůst využívání sdílení.

3.2 Digitální platformy

Dle analýzy sdílené ekonomiky a digitálních platforem (Úřad vlády České republiky, 2017), jsou platformy spojené se sdílenou ekonomikou děleny do dvou hlavních skupin.

- Kapitálové platformy – jsou založeny na maximálním využití statku, který není v daném čase využíván vlastníkem a může být využit dalším spotřebitelem. Na této bázi funguje Airbnb a další ubytovací platformy.
- Pracovní platformy – jsou opět založeny na sdílení, v tom rozdílu, že jejich služby např. Uber, jsou vykonávány ve volném čase a nad rámec výdělečné činnosti a fungují na principu využití přebytečného času poskytovatele.

Vyskytuje se tu ovšem ještě třetí skupina, která ovšem dle zdroje (Úřad vlády České republiky, 2017) reprezentuje tradiční podnikání a platformy využívá pro komunikaci se svými klienty. Jedná se o skupinu platformové podniky, které využívají nové distribuční kanály, ale poskytování služeb nemá v rámci sdílené ekonomiky žádnou souvislost. Jedná se o zprostředkování služeb pro jiné podnikatelské subjekty firmami, které vlastní svůj majetek a mají své zaměstnance. V cestovním ruchu je zástupcem této skupiny např. Booking.com.

3.3 Zástupci sdílené ekonomiky v cestovním ruchu

V této podkapitole autorka práce vytvořila přehled aktérů sdílené ekonomiky v cestovním ruchu. Představeni jsou významní zástupci jak na mezinárodní a národní úrovni.

Mezi nejznámější mezinárodní sdílené ekonomiky patří:

- Airbnb – Zprostředkovatel ubytování po celém světě s nabídkami ve 191 zemích. Společnost působící od srpna 2008 nabízí ubytování ve více než 65 000 městech. (Airbnb, Inc., 2018)
- VRBO – První celosvětový zprostředkovatel ubytování víkendových domů od roku 1995. Je součástí HomeAway Family. Nabídka ubytování v České republice: Praha, Brno, Pardubice, České Budějovice, Český Krumlov, Lipno a další. (HomeAway.com, 1995-2018)
- SERVAS – Jedná se o mezinárodní mírovou neziskovou organizaci, která zprostředkovává na základě členství osobní kontakty mezi hostiteli a cestovateli různých národností, kultur a jejich původu. Od ostatních organizací se liší svou dlouholetou tradicí a svým přístupem, jelikož členství předchází vstupní pohovor. Součástí členství je také vlastnění tzv. cestovatelské známky, která je s roční platností a nabízí přes 16 000 míst k ubytování. Zpravidla je možné přenocovat dvě noci, v případě nabídky hostitele i déle. Výpomoc v domě s drobnými pracemi je ze strany hostitele vítána a také je zdvořilostí přivést dárečky z místa trvalého pobytu cestovatele. (Servas international, 2017)
- Roomorama – Jednalo se o zprostředkovatele ubytování mezi cestujícím a hostitelem. Od července 2017 je portál uzavřen z důvodů velké konkurence. (Roomorama, 2017)
- Wimdu – Berlínské online tržiště, které působí ve více než 150 zemích s nabídkou přes 350 000 ubytovacích kapacit. Společnost působí na trhu od roku 2011. (Wimdu, 2011)

- Flipkey – Součástí TripAdvisor Rentals, nabízí 1349 pronájmů v České republice z toho minimálně 1000 v Praze a zbytek po celém státě. Nabídky nemovitostí nabízí ve 190 zemích s více než 830 000 pronájmů. (Flipkey, 2007)
- House Trip – Opět platforma patřící k TripAdvisor Rentals s nabídkou 1412 prázdninových domů, apartmánů a bytů. (Housetrip, 2018)
- Vacation Rentals – Součástí HomeAway family jako VRBO s více než 1 milionem nabídek k pronájmu. V České republice zprostředkovává pronájem v Praze, Brně, Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Špindlerově mlýně či Luhačovicích. (HomeAway, 2006)
- Car2Go – nejrychleji se rozvíjející carsharingová společnost s více než 2 200 000 členy, která zajišťuje flexibilní dopravu a rozmanitý vozový park rozšířený o inteligentní vozy značky Mercedes-Benz. Jedná se o dceřinou společnost podniku Daimler North America Corporation. Flotila Car2Go je zastoupena v Severní Americe, Asii a Evropě a nabízí přes 14 000 vozidel. (Car2go, 2017)
- Uber – Alternativní taxi doprava vznikla v roce 2008 v Paříži. Nyní je nejen oblíbenou dopravou ve 633 světových metropolích, ale i doručovatelem jídla či balíčků. (Uber Technologies Inc., 2017)
- Lyft – Alternativní taxi doprava, která je dvojkou na americkém trhu za společností Uber. Tato společnost ovšem prosazuje koncept spolujízd, aby byl automobil využíván více spotřebiteli na stejné trase. (Svoboda, 2017)
- Ofo – Bikesharingová společnost, která byla založena v Číně roku 2014 v Pekingu. Společnost disponuje s více než 10 miliony kol po celém světě a je využívána více než 200 miliony uživateli v Číně, Austrálii, Spojených státech amerických, Thajsku, Kazachstánu, Rakousku, Itálii, Nizozemí, Španělsku a od 16. října zahájila svůj provoz i v Praze. (Ofo, 2018)

V České republice to jsou:

- Liftago – Jedná se o sdílenou službu s licencovaným řidičem ve městech Praha, Brno, Ostrava, Zlín, Liberec a Bratislava. (Liftago, 2017)
- Rekola – Tato česká společnost, vznikla v roce 2013 na základě myšlenky, že každé město by mělo mít svůj sdílený systém kol. Proč vyjíždět autem do města, když může člověk jet na kole. Proč trávit čas ve městské hromadné dopravě, když se dá cesta díky kolu zkrátit o polovinu, což je zdravé nejen pro člověka, ale také pro životní prostředí. Její působnost je rozšířená nejen v Praze, ale i v Brně, Olomouci, Českých Budějovicích, Hradci Králové a brzy také v Teplících. (Rekola, 2017)
- Homeport s. r. o. - Česká společnost Homeport, založena anglickým podnikatelem žijícím v České republice, působí v různých částech světa, např.: ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska, Polsku, Francii, Saudské Arábii a v neposlední řadě v České republice. Byla založena již v roce 2004, kdy první bikesharingový provoz byl spuštěn v roce 2009 ve Francii. Veškerý vývoj a výroba byly tvořeny v České republice. (Homeport, 2016)

4 Analýza sdílené ekonomiky a cestovního ruchu

Tato kapitola se věnuje analýze oblastí cestovního ruchu, ve kterých se sdílená ekonomika vyskytuje a jejímu působení na ně. Hlavními oblastmi, na které se autorka zaměří, bude ubytování a doprava na území města Prahy. Nejprve bude seznámení s každou oblastí a dále její přiblížení.

4.1 Ubytování

Před příchodem sdílené ekonomiky byly byty, chaty či domy nabízeny jako ubytování v soukromí nejdříve převážně pro turisty státu. Tzv. privátní ubytování bylo možné využít dle dostupných informací na internetu, inzerátu či informace v Informačním centru. S nástupem chytrých mobilních telefonů a vznikem aplikací, se tato služba dočkala značného nárůstu užívání. O sdílené ekonomice se již vědělo ze zahraničí, nicméně Česká republika nebyla připravena na takový nárůst a její oblíbenost. Další část bude věnována ubytování přes platformu Airbnb.

4.2 Airbnb

V počátcích této služby bylo využití volného pokoje, bytu či domu po dobu nepřítomnosti majitele či nájemníka, aby byly pokryty náklady s jeho chodem. Air bed and breakfasts (Airbnb) lákalo na netradiční zážitek a levné ubytování, možná dle názvu i jen na přespání na nafukovací posteli a na snídani. V současnosti Airbnb nenabízí jen zprostředkování ubytování, ale i zážitků, či rezervací restaurací. (Airbnb, Inc., 2018)

Do budoucna chce služba postavit kolem 20 tisíc domů, ve kterých bude fungovat pronájem bytu na jeden rok s tím, že nájemník bude moci dále svůj byt pronajímat. Postavené komplexy se budou podobat hotelům a budou mít svého domovníka, který bude řešit případné dotazy či problémy hostů. Začíná se také mluvit o tzv. Airbnbizaci, která má za důsledek odchod obyvatel z historických center. Na základě tohoto podnětu začínají metropole jako je Praha a Berlín zpřísnovat podmínky turistického pronájmu. V Praze se tento nový fenomén označil jako služba a pronajímatelé musí dodržovat určitě předpisy, viz. kapitola 4.2.5 Podmínky a informace pro hostitele a ubytovatele.

4.2.1 Vznik společnosti

Na začátku byli pouze dva chlapci Joe Gebbia a Brian Chesky, kteří neměli v San Franciscu na zaplacení nájmu. Dostali tedy myšlenku, že by mohli pronajímat tři nafukovací matrace a servírovat snídani. V roce 2007 vytvořili jednoduchou aplikaci s mapou pod názvem airbedandbreakfast.com. Prvními návštěvníky byli dva muži a žena, kteří zaplatili za ubytování každý 80 dolarů. Když hosté byt opustili, řekli si Joe a Brian, že by to mohl být dobrý nápad pronajímat takto byt. K tomuto nápadu přizvali i bývalého spolubydlícího Nathana Blecharczyka, aby se stal spoluzakladatelem a v srpnu 2008 společnost vznikla. Od té doby společenský portál sloužil k nabízení, vyhledávání a rezervacím online po celém světě. (Airbnb, Inc., 2018)

4.2.2 Hostitelem u Airbnb

Prvním krokem je vytvoření nabídky, kde hostitel popíše místo, které chce pronajímat, dále popis pro kolik osob je ubytování vhodné, výši ceny a fotografie. Důležitou částí je také výběr storno podmínek, které Airbnb nabízí a které si hostitel může sám zvolit. Poté odsouhlasí svou nabídku a čeká až se ozve host. Druhým krokem je komunikace s hosty přes portál, aby se hostitel a host lépe poznali. Třetí krok je příprava bytu včetně a osobní uvítání klienta s předáním klíčů. Některé byty mohou disponovat vstupní kódem není tedy třeba fyzické setkání. Posledním krokem je platba po příjezdu turistů hostiteli na účet bez 3% servisního poplatku. (Airbnb, Inc., 2017)

4.2.3 Hostem přes Airbnb

Nejrychlejší cestou, jak se stát hostem, je stažení aplikace do mobilního telefonu. Zde se cestovatel zaregistruje a založí si profil. Pro lepší možnost navázání kontaktu s hostiteli se preferuje mít na profilu několik fotografií, v některých případech i ověření totožnosti. Poté si stačí vybrat ubytování a zarezervovat. S rezervací se musí zadat i platební údaje a souhlasit s obchodními podmínkami, storno podmínkami hostitele a domácími pravidly. Poté se čeká na odezvu hostitele, zda rezervaci schválí. Rezervace se může zrušit v případě, že ji hostitel ještě nepotvrdil, v opačném případě zrušení probíhá dle storno podmínek hostitele. Dále také rezervace propadá, když hostitel neodpoví do 24 hodin od zadání. Rezervace může být také okamžitá, což znamená, že po zaslání rezervace je ihned schválena. Po přijetí rezervace hostitelem je okamžitě platba strhnuta. Poté mezi sebou naváže hostitel a cestující kontakt a poté stačí v daný termín dorazit na ubytování. (Airbnb, Inc., 2017)

4.2.4 Působení v České republice

První česká nabídka na našem území se v Airbnb objevila už v září 2008. V roce 2011 bylo ubytováno přes Airbnb 1800 cestovatelů z naší země a 4800 turistů využilo služeb hostitele v České republice. Na verzi českého sdíleného ubytování si však musel náš stát počkat až do roku 2012. V tento rok se zvýšil počet turistů v ČR na 21 tisíc, což byl v porovnání s předchozím rokem 349% nárůst a vzrostl také počet cestovatelů z naší země o 317 % na 7 400. Počet průměrně strávených nocí byl 4,2.

Zájem o tuto službu vzrostl v České republice v roce 2016 oproti roku 2015 o 122 %, jak uvedl Marek Hýř z deníku Metro. Za rok 2015 sdílelo své trvalé ubytování 47 % z nabízených pronájmů, průměrný příjem hostitele činil 105 700 Kč, průměrný počet ubytování za rok 50, průměrný počet hostů 46, celkový počet příjezdů přes Airbnb 338 000 turistů, kteří zde strávili průměrně 3,4 noci na osobu. (Airbnbcitizien, 2017)

Již na jaře 2016 mělo Airbnb přes deset tisíc aktivních nabídek krátkodobého pronájmu v čele s Prahou, ve které bylo 7 000 možností a zbylé nabídky se nacházely v Karlových Varech, Brně či Liberci. Nejvíce navštěvovanými evropskými městy, dle počtu příjezdu turistů přes tuto platformu, byly Londýn, Paříž, Řím a čtvrtá Praha. Mezi nejčastěji ubytované se řadí Američané, Britové, Francouzi, Rusové a Němci. Věkové rozpětí turistů se pohybuje mezi 20 až 45 lety a dle manažera Airbnb Andrewa Verbitského tato platforma nesoupeří s tradičními hotely, pouze zprostředkovává pobyt a láká jiný typ turistů. Jako platforma pro zprostředkování amatérských hostitelů s potenciálními hosty se začala profesionalizovat. (Černý, 2016)

Tvrzení, že hoteliéři považují Airbnb za nekalou konkurenci a hostitelé obcházejí daně. (Černý, 2016) Toto je hlavním problémem sdílené ekonomiky v oblasti cestovního ruchu nejen v hlavním městě Praze. Příležitostný pronájem se v případě nabídky Airbnb přetvořil na službu, která dle Finanční správy podléhá zdanění. V případě, že se jedná o opakovanou činnost, která naplňuje všechny znaky podnikání, podléhají příjmy dani z příjmů dle § 7 zákona o daních z příjmů. I když jsou pronajímatelé bytů s touto informací obeznámeny od Airbnb, která platí DPH, nečiní tak všichni a poté vzniká šedá ekonomika. Pokud bychom mluvili o příležitostném pronájmu nemovitosti, který je pronajímán fyzickou osobou a nemovitost není součástí obchodního majetku je tento příjem zdaněn dle zákona § 10 odst. 1 písm. A) zákona o daních z příjmů a pronajímatel

je povinen podat daňové přiznání za podmínek, které určuje § 38 g zákona o daních z příjmů.

Za rok 2016 využilo ubytování přes digitální platformu přes 710 000 turistů. Meziroční nárůst byl ve výši 59 % oproti roku 2015. Průměrný počet ubytování u hostitele klesl z 50 na 43 nocí a průměrný roční výdělek dosahoval 53 000 Kč. Dále se zvýšil i počet českých turistů ubytovaných přes aplikace na 265 000, což byl 100% nárůst oproti předchozímu roku. (Česká tisková kancelář, 2017)

V červnu 2017 sdružení nájemníků České republiky (SON) vybídlo řízení města Prahy a ostatních měst, k řešení situace pronajímání bytů, jelikož dle stavebního zákona byly byty zkolaudovány k bydlení, a ne k podnikání. Negativem také je, že je narušeno soužití v domě, jelikož se střídají turisté po pár dnech a také je poukázáno na daňové úniky. V občanském zákoníku se ale vztahy na službu nevztahují, jako na vztahy nájemníků. (Česká tisková kancelář, 2017) Na základě tohoto vybídnutí byly stanoveny podmínky a pravidla Magistrátu hlavního města Prahy, které jsou rozepsané v kapitole 2.2.4.

Krátkodobé pronájmy přes online portály zažívají stále větší nárůst. Příčina obliby v této možnosti ubytování začala zvyšovat nákupy bytů a jejich poptávku. Vedlejším dopadem ovšem je, že se začínají zdražovat i dlouhodobé pronájmy. Dle statistiky společnosti Trigema, bylo na konci roku 2016 placeno v dlouhodobém nájemním bytě průměrně 280 Kč/m² a v roce 2017 již 300 Kč/m². Převážně se jedná o byty o velikosti 1+kk a 2+kk. Dle Jana Zachystala z realitní kanceláře RE/MAX Alfa, lidé raději investují své úspory do nemovitostí, než aby je měli uložené v bance za nízký úrok. (Menzelová, 2017)

4.2.5 Podmínky a informace pro hostitele a ubytované

Na podzim roku 2017 byl spuštěn web města Prahy¹¹, který poskytuje informace a doporučení o sdíleném ubytování pro ubytovatele i pro ubytované.

Povinnosti hostitele

- Daňová a živnostenská povinnost – v případě, že je poskytováno ubytování za úplatu je povinností ubytovatele zaplatit daň z příjmů. V případě

---

¹¹ <http://sdileneubytovani.praha.eu/jnp/>

fyzické osoby¹² (FO) daň z příjmů FO a u právnických osob¹³ (PO) dan z příjmu PO. Dále poskytuje dostupné informace o získání živnostenského oprávnění¹⁴

- Platit za lázeňský nebo rekreační pobyt dle závazné vyhlášky č.27/2003 Sb. hl. m. Prahy, ve výši 15 Kč za osobu za každý započatý den kromě dne příchodu, platit včas a ve správné výši. Včas neodvedené poplatky mohou být správcem navýšeny až na trojnásobnou hodnotu poplatku.
- Splnění ohlašovací povinnosti, nejdéle do 30 dnů od zahájení činnosti, o nemovitosti, kde bylo zahájeno poskytování sdíleného ubytování. V případě nesplnění, může být správcem uložena pokuta do výše 500 000 Kč dle § 247 a daňového řádu.
- Vedení evidenční knihy ubytovaných osob v písemné podobě
- V následujícím kalendářním měsíci po ubytování, je nutné nahlásit počet dnů pobytu a částku poplatku, která bude za osoby odvedena.
- Oznámit cizinecké policii pobyt cizinců¹⁵ dle zákona č. 326/1999SB. o pobytu cizinců na území České republiky do 3 pracovních dnů od jeho ubytování. Tento zákon udává pojem ubytovatel jako osobu, která poskytuje ubytování za úhradu nebo ubytovává více než 5 cizinců. (Magistrát hlavního města Prahy, 2017)

Pravidla pro ubytované

- Dodržování domovního řádu
- Noční klid 22:00 – 6:00
- Kouření – dle domovního řádu, marihuana je v České republice zakázaná
- Ohleduplnost k vybavení domu
- Využívat byt pouze v nahlášeném počtu osob
- Dodržování hygienických standardů
- V případě nehody volat o pomoc hasiče, záchrannou službu, policii

---

¹² <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/podnikatel-osvc>

¹³ <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pravnicke-osoby/obecne-informace>

¹⁴ http://www.praha.eu/jnp/cz/potrebuji__resit/zivotni__situace/zivnostnici/jak__ziskat__zivnostenske__opravneni.html

¹⁵ <http://www.policie.cz/clanek/hlaseni-pobytu-cizincu.aspx>

Dále jsou pro ubytované sepsaná doporučení, kterých by se měli všímat např. vhodnost prostoru k bydlení, zda popis odpovídá skutečnosti, možnost přístupu dalších osob, zda je placena cena i s rekreačním poplatkem, revize plynu a další. (Magistrát hlavního města Prahy, 2017)

4.2.6 Porovnání odhadnutého výdělku cen v České republice

V této podkapitole autorka porovnává ceny ve městech dle odhadnutých cen Airbnb založených na 50% obsazenosti, rezervačních cenách nabídek ubytování v podobných lokalitách, ročním období, typu nabídky ubytování a spací kapacitě.

Kolik si skutečně pronajímatel vydělá se může lišit dle jeho výše ceny, typu ubytování, lokalitě a dalších faktorech.

Porovnávány jsou města Praha, Brno, Ostrava, České Budějovice a Olomouc s počtem hostů 1-3 v typech ubytování celého místa, soukromého pokoje a společného pokoje. Pojem celé místo představuje celý byt, dům či jiný tradiční ubytovací objekt.

Lokalita	Počet hostů	Typ ubytování	Potenciální měsíční výdělek*
Praha	1 Host	Celé místo	10 078 Kč
	2 hosté		16 386 Kč
	3 hosté		17 093 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	8 238 Kč
	2 hosté		11 835 Kč
	3 hosté		12 603 Kč
	1 Host	Společný pokoj	7 102 Kč
	2 hosté		9 770 Kč
	3 hosté		9 121 Kč
Brno	1 Host	Celé místo	8 234 Kč
	2 hosté		12 466 Kč
	3 hosté		13 027 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	6 112 Kč
	2 hosté		8 176 Kč
	3 hosté		8 722 Kč
	1 Host	Společný pokoj	5 631 Kč
	2 hosté		7 213 Kč
	3 hosté		6 745 Kč
Ostrava	1 Host	Celé místo	5 355 Kč
	2 hosté		8 353 Kč
	3 hosté		9 275 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	5 680 Kč
	2 hosté		7 828 Kč
	3 hosté		8 873 Kč
	1 Host	Společný pokoj	4 515 Kč
	2 hosté		5 960 Kč
	3 hosté		5 922 Kč

Tabulka 1: Odhadnuté ceny výše nájemného, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018), vlastní zpracování

Nejvyšší potenciální výdělek z ubytování je samozřejmě v hlavní městě Praze. V porovnání Prahy s Brnem, je značné že výdělek za celé místo pro jednu osobu se může přibližovat výdělku v Praze za soukromý pokoj. Čím více je hostů, tím jsou také vyšší výdělky, nicméně nárůst výdělku mezi druhým a třetím hostem není tak výrazný. V tabulce č. 2, je také vidět největší potenciální měsíční výdělek a nejnižší, který se nachází ze všech zmíněných měst v Ostravě.

Lokalita	Počet hostů	Typ ubytování	Potenciální měsíční výdělek*
České Budějovice	1 Host	Celé místo	9 144 Kč
	2 hosté		10 663 Kč
	3 hosté		11 039 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	5 665 Kč
	2 hosté		5 665 Kč
	3 hosté		5 911 Kč
	1 Host	Společný pokoj	7 589 Kč
	2 hosté		7 589 Kč
	3 hosté		7 589 Kč
Olomouc	1 Host	Celé místo	7 700 Kč
	2 hosté		12 439 Kč
	3 hosté		13 833 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	7 307 Kč
	2 hosté		7 424 Kč
	3 hosté		8 427 Kč
	1 Host	Společný pokoj	7 263 Kč
	2 hosté		7 468 Kč
	3 hosté		7 431 Kč
Jihlava	1 Host	Celé místo	6 336 Kč
	2 hosté		10 236 Kč
	3 hosté		10 715 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	5 926 Kč
	2 hosté		7 762 Kč
	3 hosté		8 294 Kč
	1 Host	Společný pokoj	5 343 Kč
	2 hosté		7 304 Kč
	3 hosté		6 841 Kč

Tabulka 2: Odhadnuté ceny výše nájemného, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018), vlastní zpracování

4.2.7 Swot analýza

V této podkapitole je podrobně autorkou práce zpracována swot analýza ubytování přes Aibnb. Nejdříve budou sepsány body ke každé části a poté bude následovat její slovní implementace.

Silné stránky

- Levnější ubytování po celém světě
- Ověřený hostitel recenzemi
- Domácí prostředí

- Soukromí
- Přiblížení místní kultury
- Velký výběr typů ubytování
- Mobilní aplikace
- Dobrý přivýdělek
- Možnost získání nových přátel
- Vrácení platby a poskytnutí služby ubytování zdarma
- Důvěra a bezpečnost

Mezi silné stránky patří ubytování za nízkou cenu, které je zprostředkováváno po celém světě. Někteří cestovatelé neradi navštěvují hotelové komplexy či jiná hromadná ubytovací zařízení a využívají přednosti ubytování v domácím prostředí a soukromí. Velká škála výběru ubytovacích možností je možností cestování pro různé cílové skupiny (rodiny s dětmi, baťůžkáři, páry, studenti atd.) s možností seznámení se s místní kulturou. To, že je možné bydlet u někoho přímo doma, může být nezapomenutelným zážitkem a také získáním nových přátel. Výhodou pro rychlou komunikaci je mobilní aplikace, není nutné se připojovat přes webové stránky. Aplikace slouží jak cestujícímu, tak hostovi, je tedy možné získat ubytování do několika minut. V případě zrušení ubytování ze strany hostitele následuje vrácení platby a poskytnutí služby ubytování zdarma, nemůže se tedy stát, že host zůstane bez ubytování a nemusí se bát příští zkušenosti s jiným ubytovatelem. Důvěra a bezpečnost je zajištěna díky recenzím a profilům ubytovatelů a hostů, kteří se před daným pobytem musí spojit a vzájemně se poznat.

Slabé stránky

- Osobní předání klíčů
- V případě problému absence hostitele
- Absence úklidové služby
- Převod platby přes Airbnb není okamžitý
- Dodržování domovních předpisů
- Hygienické předpisy

Slabou stránkou shledává autorka práce osobní předání klíčů. Některé ubytovací kapacity nemají možnost zakódování a je tedy nutné osobní předání či nechání klíčů na bezpečném místě. Nelze vyzvednout klíče na recepci, jako je možné v hotelu.

Hostitel tedy musí být dostupný i v případě hostova zpoždění. V případě, že se vyskytnou problémy a cestující není ubytován přímo u hostitele v rodině, musí být řešen problém po telefonu s případným dojetím hostitele na místo. Toto je ovšem další nevýhoda, kdy musí být hostitel při ruce a nemůže se spolehnout, že pokaždé vše půjde hladce. V případě ubytování na více dnů není dostupná žádná úklidová služba, s čímž ovšem ubytovaný počítá již dopředu. Platba ubytování je stržena hostovi i hned po zadání rezervace, hostiteli je ovšem zaslána až po průběhu ubytování se strženými poplatky. Není tedy možné platit hotově, jelikož všechny platby jdou přes centrálu Airbnb. Každý hostitel by měl poskytnout hostovi domovní předpisy, které by měl ubytovaný dodržovat, není ovšem žádná kontrola, která by toto hlídala a je tedy možné, že někteří nájemci v domech mohou mít na častou fluktuaci v bytech averzi a podávají stížnosti. V neposlední řadě jsou slabou stránkou hygienické předpisy, které vlastně nejsou. Každý hostitel uklízí, dle svého svědomí a vědomí.

Příležitosti

- Rozšíření do dalších míst
- Nabídka nových služeb
- Nalákání nových zákazníků

Příležitostí pro tento způsob ubytování je rozšíření nabídky ubytování do dalších míst nejen v České republice. Možnost vyzdvihnout regionů s nízkou návštěvností a ubytovacími kapacitami. Nabídkou nových služeb i v České republice jako jinde ve světě (kurzy a workshopy, umění, jídlo a pití, výlety do přírody) nalákat novou klientelu cestujících a rozšířit jejich znalosti o kultuře.

Ohrožení

- Nesoulad s ostatními nájemci domu, možná regulace domovních pravidel
- Možnost zákazu platformy
- Nárůst konkurence
- Úbytek hostitelů – z důvodu většího opotřebovávání bytu, opakovaná starost

Pro předejití nesouladu s ostatními nájemci domu, byly vydány Magistrátem města Prahy pravidla pro hosta, nicméně pokud tato pravidla nebudou dodržována, bude muset být tato situace dále řešena. Do budoucna může také hrozit zákaz platformy, o tomto řešení či regulaci uvažuje např. Berlín či New York. Mezi ohrožení patří i úbytek hostitelů. Jelikož se ubytování nabízí nepřeberné množství, někteří hostitelé spíše prodělávají a uchylují se zpět k dlouhodobému pronájmu.

4.2.8 Doplnující informace od pronajímatele bytu z praxe

Tato podkapitola se zabývá přímou zkušeností pronajímatele bytu přes Airbnb. I když se jedná o pouze náhled jednoho vlastníka z tisíců, může ovšem potvrdit nebo vyvrátit některé otázky, které jsou spekulovány. Podkapitola bude rozdělena na 3 části. První obsahuje důvody koupě bytu, druhá je zaměřena na povinnosti pronajímatele a poslední na jeho vlastní zkušenosti s využíváním ubytování přes službu Airbnb.

Pan Ivo koupil byt o velikosti 50 m² s ložnicí v části hlavního města Praha – Žižkov. Byt je členěn na ložnici a velkou místnost, kde se nachází kuchyň s obývacím pokojem a jídelnou dohromady. Byt se nachází v domě se 14 byty a z toho 8 je pronajímáno přes Airbnb. Jelikož jsou všichni majitelé noví, nebyly zatím žádné problémy ze strany ostatních nájemníků bytů ohledně hostů přes Airbnb. Pan Ivo nežije s rodinou v České republice, ale v Německu. Jelikož měli něco ušetřeno začali spekulovat, jak s danými financemi naloží. Možností bylo uložit peníze v bance, nechat na účtu či investovat. Na otázku, zdali je výhodnější nechat peníze ležet v bance, či investovat do nemovitosti odpověděl, že z jeho pohledu se mu to zdá výhodnější, hlavně z důvodu, že nájem bude splácet hypotéku. V té době byl již v České republice boom s ubytováním přes Airbnb, a nalákáním hostitelů na příjemný finanční výdělek. Jelikož pan Ivo pochází z České republiky a jezdí sem za rodinou, byla investice do bytu jasná volba. Koupil tedy byt na pražském Žižkově, který využívá i on sám s rodinou pro přespání na jejich cestách za příbuznými, což bylo primárním důvodem koupě bytu. To by v případě dlouhodobého pronájmu by nemohli. Dalším důvodem byla možnost vyšších výdělků, ale za cenu větší investice a času.

Lokalita	Počet hostů	Typ ubytování	Potenciální měsíční výdělek*
Praha	1 Host	Celé místo	10 078 Kč
	2 hosté		16 386 Kč
	3 hosté		17 093 Kč
	1 Host	Soukromý pokoj	8 238 Kč
	2 hosté		11 835 Kč
	3 hosté		12 603 Kč
	1 Host	Společný pokoj	7 102 Kč
	2 hosté		9 770 Kč
	3 hosté		9 121 Kč

Tabulka 3: Potenciální měsíční výdělek v Praze, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018)

Dle této tabulky autorka práce panu Lvovi ukázala přehled potenciálních měsíčních výdělků (část tabulky, která již byla zmíněna v kap. 4.2.6). Jelikož pan Ivo pronajímá pouze necelé 3 měsíce a měl pouze 3 hosty, dle jeho názoru a pohledu zájmu o jeho byt je možné se průměrně dostat na částku 25 000,- Kč za měsíc za celé místo.

Aby pan Ivo dodržel povinnosti zprostředkovatele ubytování dle pravidel Magistrátu města Prahy, založil firmu, přes kterou daně platí. Samozřejmostí je také vedení domovní knihy a nahlášení pobytu cizinců na cizinecké policii. K nahlašování využívá internetovou aplikaci Ubyport¹⁶. Pan Ivo také musí plnit nejen povinnosti, které udává Magistrát, ale také pravidla Airbnb. Mezi ně patří zajištění úklidu bytu, předání klíčů a podpora během pobytu hosta v případě potíží. Toto vše zajišťuje panu Lvovi kamarádka. S Airbnb a klienty je v komunikaci přes aplikaci, se kterou neměl zatím žádný problém. Využívá oba typy rezervací, jak okamžitou, tak klasickou. Okamžitá rezervace je u něho možná pouze již s předchozí zkušeností ubytování přes Airbnb, což znamená, že musí mít nějakou recenzi. Pokud je host nováček, musí vždy napsat požadavek, který je poté schválen. Jednou ovšem musel pan Ivo hosta nováčka odmítnout. Nováček neměl vyplněný profil a měl ověřené pouze telefonní číslo, byl tedy požádán o vyplnění svých údajů do 24 hodin, což neprovedl, byla mu tedy rezervace zrušena. Hostitelé také mají 24 hodin na schválení každé rezervace, znamená to tedy, že se musí každý den do aplikace přihlašovat, aby nepřišli o případné zájemce. V případě, že by nestihli pronajímatelé do 24 hodin rezervaci přijmout či odmítnout, rezervace se zamítne, ale také ty dny, co byly rezervovány, již nejsou dostupné pro další možné zájemce. Dále je nezbytností komentovat po každém uskutečněném pobytu klienty, aby

¹⁶ https://ubyporport.policie.cz/UbyPort__formular/Prihlaseni.aspx?prihlaseni=1

byl byt posunut výše v nabídce. Dle názoru pana Iva je nejdůležitější pro získání nejlepšího hodnocení čistota místa a výborná komunikace před příjezdem hostů, by si vzájemně získali sympatie. Dále také využívá drobností, které hosté ocení, a to například, jak on sám říká emergenci pizza v mrazáku.

Pan Ivo je také nejen hostitelem, ale sám využívá ubytování přes tuto službu. Využil již jak celé místo, tak také pouze soukromý pokoj. Zkušenosti má s ubytováním po České republice, Anglii a Novém Zélandu. Jeho nejdůležitějším kritériem je recenze a čistota místa. Cena z jeho pohledu nehraje roli. Dále je pro něho důležitá poloha a místo, kde se nachází.

Pohled pana Iva na téma konkurence Airbnb pro hotely a další hromadná ubytovací zařízení je takový, že i když je ubytování přes Airbnb v Praze veliké množství, a může se zdát, že se jedná o konkurenci, zná lidi, kteří by jinak, než přes Airbnb nepotřebovali, ale také ty, co by za žádnou cenu služeb Airbnb nevyužili a preferují zarezervování hotelu s určitými jistotami, např. snídaně. Na otázku, zda si myslí, že díky Airbnb začínají stoupat dlouhodobé pronájmy, se vyjádřil s pohledem na situaci právě jeho bytu v domě, že je to možné, když ze 14 bytů je 8 pronajímáno přes Airbnb, ale jinak nemá v tomto přehled.

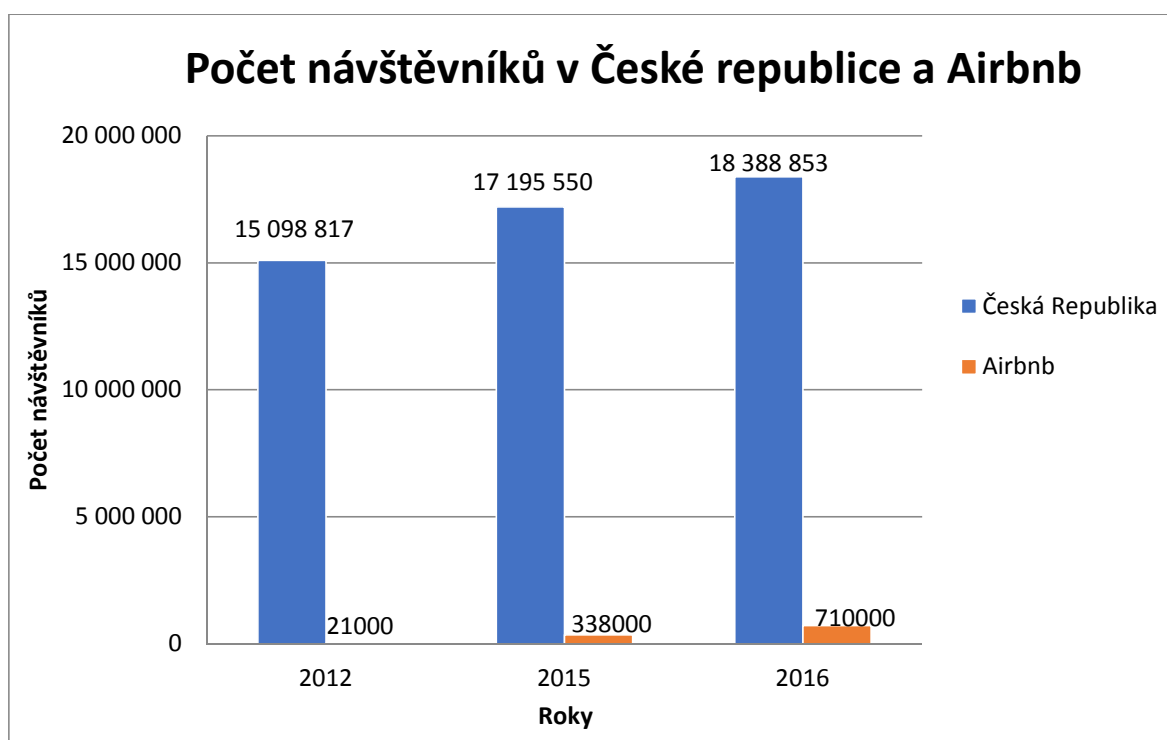
4.2.9 Zhodnocení dopadu sdílené ekonomiky na cestovní ruch v oblasti ubytování

Na tabulce níže autorka vytvořila přehled ubytovaných přes platformu Airbnb do roku 2016 z dostupných článků či statistik, které Airbnb poskytla veřejnosti. Bohužel za roky 2013 a 2014 nebyla dostupná data nalezena. I přes absenci dat z již zmíněných let je vidět, že trend ubytování přes Airbnb stoupá a v porovnání let 2011 a 2016 vzrostl více než desetinásobně. Dle dostupných údajů lze tedy předpokládat, že bude nárůst uživatelů stoupat.

Rok	Počet ubytovaných
2011	6 600
2012	21 000
2013	Data nedostupná
2014	Data nedostupná
2015	338 000
2016	710 000

Tabulka 4: Počet ubytovaných v ČR, (AirbnbCitizen, 2017), vlastní zpracování

Pro porovnání vytvořila autorka práce grafy, které ukazují počty návštěvníků v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) v letech 2012-2016 v porovnání s počty návštěvníků přes Airbnb. Bohužel data za rok 2011 nejsou dostupná, budou tedy porovnána v grafech roky 2012, 2015 a 2016 s daty počtů ubytovaných přes Airbnb.

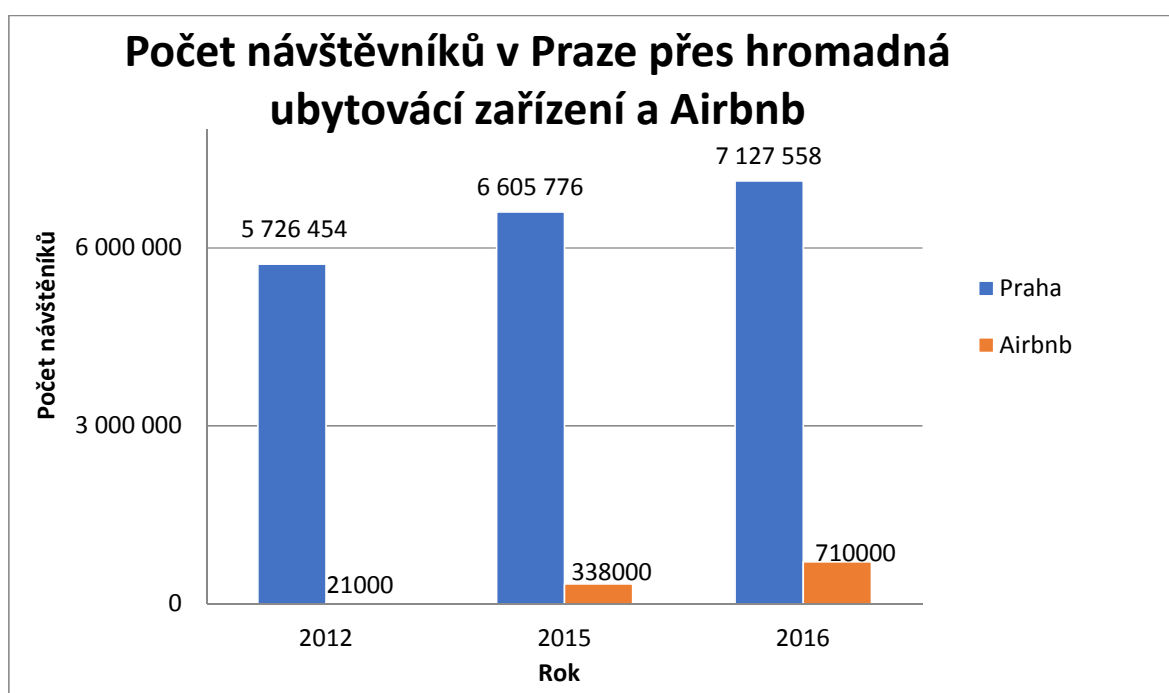
Graf 1: Počet návštěvníků v České republice a Airbnb,

Zdroj: (Český statistický úřad, 2016), (AirbnbCitizen, 2017), vlastní zpracování

V prvním grafu je srovnání návštěvníků v České republice z obou možností typu ubytování. Čísla ubytovaných přes hromadná ubytovací zařízení několikanásobně pře-

vyšší nad počty ubytovaných přes Airbnb. V roce 2012 ubytování přes platformu nedosahovala ani 0,5 % celkového počtu návštěvníků v ČR využívajících ubytovací kapacity. Přesný rozdíl byl 15 077 817 návštěvníků. V roce 2015 byl již viditelný nárůst návštěvníků přes Airbnb. Nárůst návštěvníků byl přes HUZ oproti roku 2012 byl 2 096 733, což bylo necelých 14 %, kdežto přes Airbnb o 317 000, jedná se o 1 509,5 % navýšení. V roce 2015 již tedy ubytování přes platformu dosahovalo 1,93 %. V posledním roce porovnání 2016 byl oproti předešlému roku růst přes HUZ necelých 7 % a přes Airbnb o 110 %. 710 000 ubytovaných přes Airbnb je k celkovému počtu návštěvníků ve výši 3,72 %.

Graf 2: Počet návštěvníků v Praze přes hromadná ubytovací zařízení a Airbnb,

Zdroj: (Český statistický úřad, 2016), (AirbnbCitizen, 2017), vlastní zpracování

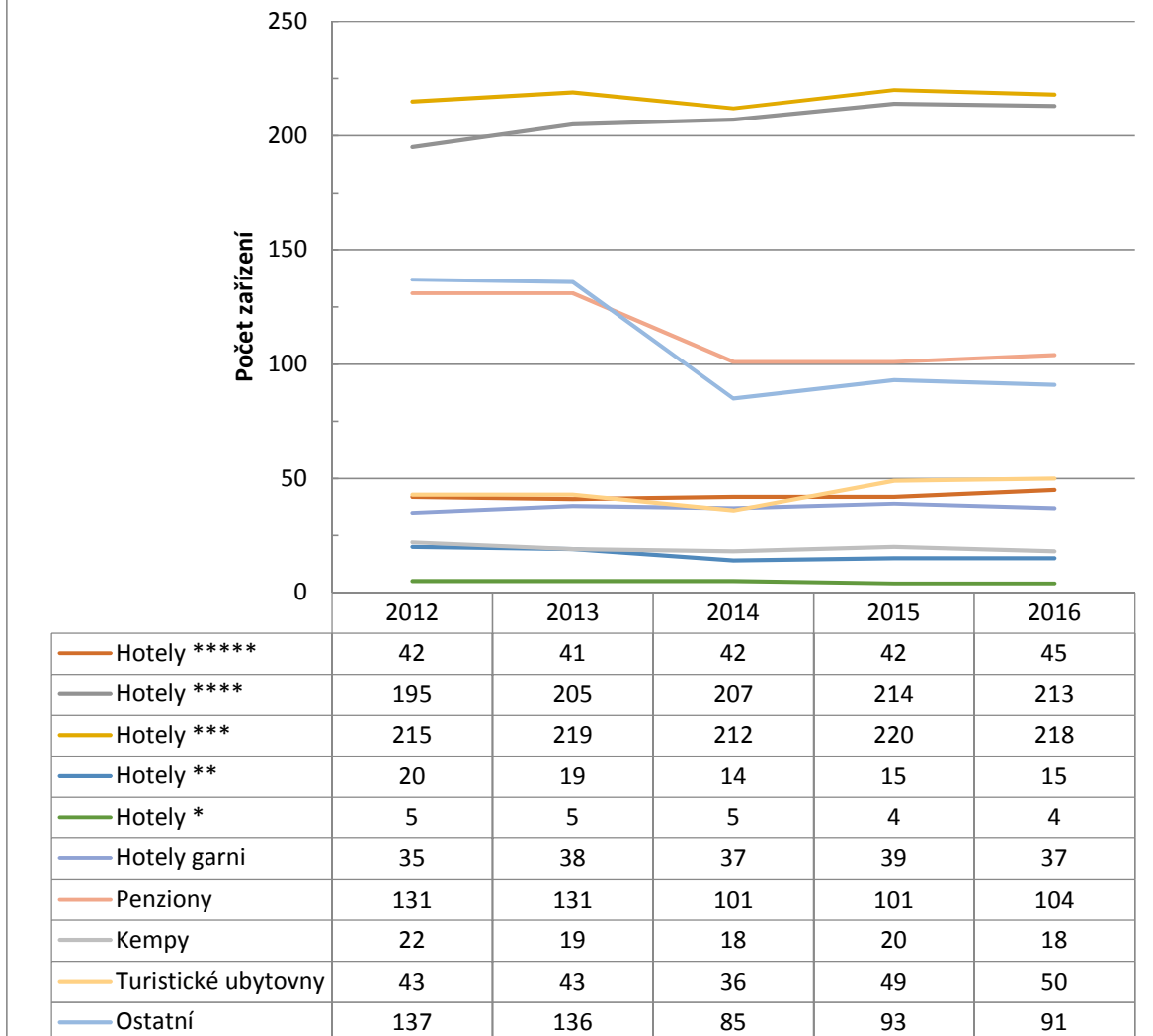
Graf č. 2 porovnává počty ubytování přes Airbnb ku Praze. Pro porovnání byla využita stejná data u Airbnb jako pro porovnání s celou Českou republikou. Nabízí se tedy otázka proč? Tímto grafem chce autorka ukázat, že nejvíce ubytování přes Airbnb je uskutečňováno v Praze a jelikož nejsou přístupná data pro různá města, není lehké posoudit, kde bylo ubytování uskutečněno. Nabídky ubytování jsou sice nabízeny po celé republice, nicméně nikde není informace, kde byl pobyt uskutečněn. V porovnání s předchozím grafem v Praze využilo ubytování v roce 2012 38 %, v roce 2015 39,6 % a v roce 2016 41 % ubytovaných z celkového počtu návštěvníků. Jak je vidět z grafu zvy-

šující se počet návštěvníků je nejen přes Airbnb, ale i v klasických hromadných ubytovacích zařízeních. Nedá se tedy říci, že by přímo klasická hromadná ubytovací zařízení¹⁷ byla negativně ovlivněna novým krátkodobým pronájmem. Z porovnání může být zřejmé, že o hlavní město Prahu je stále zvyšující se zájem a pravděpodobně ji začala navštěvovat i skupina lidí, kteří by právě v případě absence možnosti ubytování přes Airbnb Prahu či Českou republiku nenavštívila. Autorka práce tedy neshledává v současnosti negativní dopad sdílené ekonomiky na cestovní ruch z oblasti ubytování v počtu ubytovaných turistů, nýbrž pozitivní, jelikož lze říci, že nová možnost ubytování láká nové turisty a jejich počet se může značně zvýšit. Jelikož Magistrát města Prahy nemá dostupné informace o poskytovatelích ubytování od Airbnb, nelze ani říci, že všichni, co ubytovávají přes tuto platformu neplatí daně, ale také ne všichni je platí. Fakt, že zatím nemá sdílená ekonomika negativní dopad na HUZ může potvrdit i následující graf č. 3, ve kterém jsou zobrazeny počty hromadných ubytovacích zařízení v Praze v letech 2012 až 2016.

---

¹⁷ Hromadná ubytovací zařízení – hotel *****, hotel ****, hotel ***, hotel**, hotel*, hotel garni, penzion, kempy, chatové osady, turistické ubytovny a ostatní jinde neuvedené ubytovací zařízení.

Počet hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v Praze v letech 2012-2016

Graf 3: Počet hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v Praze v letech 2012-2016, Zdroj: (Český statistický úřad, 2017), vlastní zpracování

Celkový počet ubytovacích kapacit se snížil o 50 od roku 2016 viz graf č. 4. Předpokládáme, že hotely s pěti až třemi hvězdami by cestující preferující Airbnb stejně nevyužili, zbývají tedy k porovnání hotely se dvěma a jednou hvězdou, hotely garni, penziony a turistické ubytovny graf č. 3. Z těchto typů ubytování poklesl počet u hotelů a penzionů. U hotelů se dvěma hvězdami by se dalo spekulovat, že dle nárůstu ubytování přes Airbnb poklesl počet hotelů, jelikož opadl zájem, nicméně od roku 2015 je tento počet ve stagnaci a Airbnb stále zažívá nárůst, nelze tedy tuto spekulaci potvrdit. U hotelu s jednou hvězdou se jedná o snížení od jedno ubytovacího zařízení, a to již v roce 2015 a

opět se tato hodnota dle údajů drží. Hotely Garni mají kolísající tendenci, v porovnání roku 2016 s rokem 2012 je opět nárůst. Největší úbytek celkově lze sledovat u penzionů. Oproti rokům 2012 a 2013 se snížil počet o třicet na 101 ubytovacích kapacit, nicméně v roce 2016 opět vzrostl. V celkovém hodnocení i turistické ubytovny měly nárůst se zanedbatelným propadem v roce 2014.

Graf 4: Celkový počet hromadných ubytovacích zařízení v Praze v letech 2012-2016

Zdroj: (Český statistický úřad, 2016), vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno, celkový úbytek byl 50 hromadných ubytovacích zařízení. Na grafu č. 4 je vidět kolísající vývoj.

Pozitivním ekonomickým dopadem je nový typ placení služeb přes digitální platformu, čímž je urychlena platba služeb v cestovním ruchu. Negativním dopadem jsou poplatky a placení daní, které by měly být placeny, ale ne vždy je tomu tak. Případné snížení zájmu o hromadná ubytovací zařízení nejen nižších kategorií by mohlo přinést riziko zvýšení nezaměstnanosti.

Hlavním sociálními pozitivními dopady je sblížení účastníků sdílené ekonomiky, sdílení služeb a možnosti získání nových zážitků či znalostí o nové kultuře. Mezi negativní lze zařadit nesouhlas obyvatel bytových domů, kteří mají problémy s krátkodobým pronájmem přes platformu a znepokojení hoteliérů v konkurenci, která nemusí dodržovat stejná pravidla.

4.3 Doprava

K městské a dálkové dopravě se začaly díky sdílené ekonomice přidávat další možnosti dopravy, které aktéři cestovního ruchu hojně využívají, jelikož s nimi mají zkušenost i ze zahraničí. Patří k nim přeprava nejen alternativními taxislužbami, ale do popředí přichází i sdílení kol.

4.4 Automobilová doprava

Sdílená ekonomika má značný dopad v hlavním městě České republiky na oblast dopravy, který během roku 2017 vygradoval v nepokoje mezi taxikáři a řidiče start-upu Uber. Vedle alternativních taxislužeb se nesmí opomenout další služby ve sdílení, a to Carsharing a Carpooling.

Carsharing je služba, kterou zákazníci využívají, když nevlastní automobil, ale občas ho potřebují např. Car4way, Autonapůl, AJO Carsharing nebo SmileCar. I tyto služby se dále dělí na služby s vlastní flotilou aut a s automobily, které zapůjčují vlastníci v případě jejich nepotřeby, na stejném principu jako u ubytování Airbnb. SmileCar tímto poukazuje, že není třeba do měst auta přidávat, nýbrž využívat těch, co již zde jsou, ale v daný čas nejsou využívána. Nevýhodou tohoto způsobu je osobní předává klíčů, nicméně se auta mohou využívat na cesty do zahraničí.

Carpooling nesdílí automobily, pouze jízdy. Jedná se o tzv. spolujízdy na delší vzdálenosti u jednosměrných cest. Registrací na carpoolingu si cestující vybere cestu a čas. Portál vyhledá spolujízdu a již je jen na zákazníkovi, aby kontaktoval řidiče a domluvil se na nákladech. Nejznámější carpoolingovou službou je BlaBlaCar.

4.5 Uber

Bezpečná doprava v moderních městech. Tento způsob cestování je již zaveden v 633 metropolích a jejich přilehlých částech po celém světě. Myšlenka této služby se zrodila v roce 2008 v Paříži, kde budoucí zakladatelé měli velký problém se sehnáním

taxi a představovali si, jaké by mohlo být úžasné objednání dopravy přes pouhé kliknutí v mobilní aplikaci. Nejdříve byla aplikace, kterou Travis Kalanick a Garret Camp vynalezli, na objednávání luxusních limuzín v několika významných městech. Dnes je ji možné využít pro objednání jízdy, jídla či doručení balíčku. Mezi města s nejvyšší aktivitou patří San Francisco, Londýn, Los Angeles, Washington D.C. či Mexiko City. Země s nejvyšší aktivitou jsou USA, Francie, Indie, Španělsko, Mexiko a Rusko. Online platforma Uber disponuje aplikacemi pro cestující a pro řidiče. (Uber Technologies Inc., 2017)

4.5.1 Řidičem u Uberu

Řidičem Uberu se může stát osoba s dosaženým minimálním věkem 21 let s řidičským průkazem. Dále je nutné doložit občanský průkaz nebo pas, čistý výpis z rejstříku trestů a bodové hodnocení. To vše je nutné naskenovat či ofotit a správně vložit do registračního formuláře a poté je možné registraci dokončit.

V případě provozování jízdy vlastním autem musí být doloženy dokumenty, které se liší požadavky od druhu služeb společnosti Uber viz. kapitola 2.5.4 Působení v České republice. V případě, že řidič auto nevlastní, je možné využít zprostředkování u partnerů firmy Uber, kteří auto za daných podmínek zapůjčí. Některé společnosti již zprostředkovávají elektromobily, které jsou šetrné k životnímu prostředí. I v případě, že řidič nevlastní živnostenské oprávnění, je možné se nechat zaměstnat přes flotilové partnery, kteří zajistí fakturační povinnost a řidič již dostane výdělků zdaněné. Po zajištění všech těchto potřebných náležitostí si řidič stáhne aplikaci a může vyjet.

Řidič Uberu si sám volí, kdy chce pracovat, stačí pouze zapnout aplikaci a připojit se. Poté mu začnou chodit objednávky jízd z jeho okolí, které může přijímat klepnutím na obrazovku. Řidič dopředu neví, kam pojedete, aplikace mu ukáže trasu, kde má zákazníka vyzvednout a až po vyzvednutí zobrazí cíl a trasu. Výdělků jsou každý týden převáděny na účet řidiče, v případě flotilního řidiče dle stanovených podmínek společnosti. Na konci trasy se jak řidič, tak cestující navzájem ohodnotí v systému.

Novinkou aplikace je sdílení pozice s rodinou či přáteli. Pokud je tato funkce zapnuta, mohou vidět jméno řidiče, jeho telefonní číslo, číslo poznávací značky a přesnou polohu se stavem jízdy. Nemusí se tedy bát, že by se řidiči něco stalo. (Uber Technologie Inc., 2018)

4.5.2 Cestujícím u Uberu

Pro cestování Uberem je nutné mít staženou aplikaci a být zaregistrován. Registrace vyžaduje jméno, příjmení a telefonní číslo. Poté si stačí vybrat místo, kam je potřebné se dopravit a objednat si ji. Pro přibližnou cenu za cestu lze využít možnost odhad jízdného. Bezpečnost nástupu do správného automobilu je zajištěna zasláním informací o řidiči včetně poznávací značky a modelu automobilu. Poté řidič cestujícího zaveze na místo určení a po jízdě následuje jeho ohodnocení. V případě, že cestující jede i s dalšími osobami je možné rozdělit náklady na cestu mezi všechny cestující, podmínkou je ale je, že dané osoby musí být zaregistrovány u Uberu také.

I cestující přes aplikaci může zaslat informaci rodině či kamarádům o cestě, která dojde ve formě sms s odkazem, ve kterém budou informace o jízdě. (Uber Technologie Inc., 2018)

4.5.3 Swot analýza služby Uber

V této podkapitole je podrobně autorkou práce zpracována swot analýza služby Uber. Nejdříve budou sepsány body ke každé části a poté bude následovat její slovní implementace.

Silné stránky

- Dostupnost
- Rychlost
- Možnost přečtení recenzí na řidiče
- Kontrola trasy a ceny v aplikaci
- Jedna aplikace pro všechny země
- Stejná pravidla
- Přeprava nejen osob
- Bezpečnost
- Možnost sdílení nákladů se spolujezdcem

Dostupnost služby 24 hodin denně po celé Praze a rychlost objednání dopravy přes mobilní aplikaci cca do deseti minut. Výhodou je zobrazení přesné polohy zákazníka a navedení dle navigace přímo k němu. Zákazník má možnost náhledu na recenze řidiče přes aplikaci, nejdříve však bývají doporučováni pro využití služby řidiči s nejlepším hodnocením. Ještě před jízdou je cestující seznámen s přibližným rozmezím ceny, která se bude za cestu účtovat. Jak řidič, tak zákazník jsou kontrolováni přes GPS při

jejich cestě, čímž je zaručena i bezpečnost. Řidič i klient mohou informovat své blízké, zákazník o trase pomocí sms a řidič pomocí možnosti sdílení polohy v aplikaci. V současnosti se společnost Uber zabývá i přepravou jídla či květin. Výhodou také je, že cestující mohou využívat aplikaci a stejná pravidla po celém světě a v případě jízdy s kamarádem možnost rozdělení nákladů (v případě, že má dotyčná osoba také založený účet u Airbnb).

Slabé stránky

- Poplatky za čekání
- Objednání pouze online – Objednávka dopravy je pouze přes aplikaci, ke které je nutné internetové připojení.
- Platba přes aplikaci
- Pohyblivá cena

Poplatek za čekání je účtován v případě, že není klient na daném místě nebo musí řidič z nějakého důvodu čekat. Jeho výše se odvíjí od počtu minut a začíná být účtován po dvou minutách čekání ve výši 3,- Kč za minutu. Objednávka dopravy lze pouze přes aplikaci, ke které je nutné internetové připojení. Nelze platit také jinak než přes aplikaci, kde musí být předem vloženy peníze cestovatele na jeho účet. Cena se pohybuje dle času a žádanosti o službu, čím je žádanější, tím je cena dražší.

Příležitosti

- Nárůst využívání služby
- Rozšíření do dalších měst
- Nárůst řidičů

Díky oblíbenosti v zahraničí a možnosti využití aplikace i v ostatních státech, je tato služba hojně využívaná nejen cestujícím z jiných států, ale také se dostává do popředí, díky zkušenostem obyvatel České republiky právě ze zahraničí. V České republice je tato služba již zavedena i v Brně, zde měla sice několikaměsíční zákaz, nicméně v současnosti je možné této službě opět využít a pravděpodobně se bude rozšiřovat i do dalších větších měst. Příležitost je také ve zvyšování počtu řidičů, což také souvisí s rozšiřováním služby a také možnosti snadného přivýdělku.

Hrozby

- Legislativa
- Neoblíbenost od taxikářů s licenci
- Konkurence

Hrozbou pro řidiče Uberu je legislativa, kterou musí dodržovat taxikáři s licenci a kvůli níž vzniká neoblíbenost řidičů Uberu ze strany taxikářů. Do budoucna je také nutné počítat s nárůstem konkurence na trhu.

4.5.4 Působení v České republice

Od listopadu 2014 začala tato služba fungovat v Praze. Jelikož se jednalo o velmi oblíbenou službu dopravy v zahraničí, rychle se začala rozšiřovat i u nás.

Již v roce 2015 začal mít Uber problémy. Dle občanského zákoníku, živnostenského zákona a zákona o silniční dopravě porušuje Uber právě tyto zmíněné legislativy a pražský Magistrát začal vést proti němu správní řízení. Dle manažera Uberu, pod který spadala pražská pobočka v roce 2015 jsou však české zákony zastaralé a nepočítaly se vznikem internetu, chytrých mobilů a aplikací. Toto také potvrdil i právní zástupce Marek Hejduk Urban&Hejduk.

V Brně se Uber objevil v únoru 2017 až do července a poté Krajský soud vydal předběžné opatření na zákaz vykonávání služeb. Toto opatření může být zavedeno do půl roku od nástupu nové služby na trh, proto v Praze, která neshledala v roce 2014 Uber jako hrozbu, není možné toto opatření vydat. Následně opatření vrchní soud v Olomouci ke konci října zrušil, aby mohly být služby využívány jako v Praze.

Protest proti řidičům Uberu vygradoval 2. října 2017 v Praze blokadou okolí letiště a Magistrátu v Praze. Tomuto protestu předcházela dopolední debata mezi Adrianou Krnáčovou a taxikáři, která nepřinesla žádné nové řešení. V rozhovoru pro lidové noviny se Adriana Krnáčová vyjádřila, že taxikáři chtějí, aby Uber zákazníci neměli rádi a využívali jejich služeb. Jelikož výsledek diskuse neproběhl dle představ taxikářů, začali blokovat ulice, což Krnáčové slíbili, že neudělají. (Nová, 2018)

Dle České tiskové kanceláře by mělo ministerstvo připravovat návrh změny zákona, který by postavil na stejnou úroveň využívání taxametru a mobilní aplikace. Tuto změnu připravují společně úředníci z ministerstva a zástupci provozovatelů alternativních taxislužeb. Do budoucna se bude také řešit neoznačenost vozidel a zkoušky z místopisu. (ČTK,2017).

Porovnání pražských taxislužeb a aplikací provedli v září 2017 zaměstnanci iDnes.cz, kteří otestovali trasu z Gabrielské ulice na pražském Smíchově na letišti Václava Havla - terminál 2. Jízdy společností Uber, Fix Taxi a AAA Taxi byly uskutečněny v pondělí 25. září 2017 a zbylé dvě s využitím Liftaga a Nejlevnější-taxi.cz ve čtvrtek 21. září. Zkoušející ihned odhalili výhodu služeb, kde využili aplikaci, která jim ukázala přesnou polohu zájemce o službu, ale klasickým taxikářům museli po telefonu popisovat, kde se právě nachází. Klienti schválně vybrali ulici Gabrielská, která je nová, a i když AAA taxi a Nejlevnější-taxi.cz používají také aplikace, chtěli vyzkoušet, jaké obtíže budou taxikáři s tímto místem mít. Dle výzkumu netrvalo vysvětlování déle než 2 minuty. Dle výsledků v tabulce č. 2 níže, je viditelné, že nejlevnější službou byla společnost Uber, nicméně dle autora článku, ta samá cesta v 16:43 by byla zpoplatněna částkou mezi 310 a 236 Kč. Jak již bylo zmíněno v autorčině swot analýze Uberu, pohyblivá cena je slabou stránkou této služby. Uber také měla zvolenou nejkratší trasu a třetí nejrychlejší čas příjezdu. Nejhorše dopadla taxi služba Fix taxi, které sice mělo dojezd půl minuty, jelikož má placené vyhrazené místo na letišti, ale byla nejdražší a automobil nebyl řádně uklizen. Jako výhodu Uberu a Liftaga berou účastníci výzkumu možnost ohodnotit řidiče a před jízdou se s jeho hodnocením seznámit. (Heller, 2017)

Test pražských taxislužeb a aplikací						
Název společnosti	Cena jízdy (Kč)	Rychlost příjezdu (Minuty)	Délka cesty (Minuty)	Ujetá vzdálenost (Km)	Čas a datum odjezdu	Průměrná rychlost za jízdy
Uber	233,75	6:40	24:27	13,92	11:10 Pondělí 25.9	37km/h
Liftago	307	7:15	24:32	16,4	13:28 Čtvrtek 21.9	47km/h
Nejlevnější-taxi.cz	325	10:23	25:00	15,89	11:42 Čtvrtek 21.9	45km/h
AAA Taxi	449	6:20	24:01	16,4	9:40 Pondělí 25.9	47km/h
Fix Taxi	621	0:30*	32:00	16,7	10:16 Pondělí 25.9	38km/h

*Fix taxi se nachází přímo na letišti

Tabulka 5: Test pražských taxislužeb a aplikací

Zdroj: (Heller, 2017)

Pro porovnání, co musí splňovat taxikář pro klasické taxi. Musí mít koncesní listinu, doklad o přidělení evidenčního čísla, průkaz o způsobilosti řidiče, doklad o školení řidičů z povolání, doklad o pravidelné lékařské prohlídce, osvědčení o úspěšné vykonané zkoušce řidiče taxislužby, vozidla taxislužby musí absolvovat státní technickou kontrolu každý rok oproti klasickému vozu, který musí tuto kontrolu absolvovat jednou za

dva roky. Automobil taxikáře musí mít – taxametr, hasičský přístroj, ceník s úplným přehledem, označení vozidla střešní svítlnou s nápisem Taxi, označení vozu jménem společnosti, záznam o provozu vozidla a knihu jízd.

V současné době nabízí Uber služby

- UberPOP – musí splňovat - 4dveřové vozidlo, místo pro řidiče a 4 cestující, funkční okýnka a klimatizace, auto nesmí být nijak označeno, auto nebylo v minulosti bourané, musí být model z roku 2002 nebo novější.
- UberSELECT - mohou jezdit jen nejlépe hodnocení řidiči a pouze v modelech povolených pravidly
- UberBlack – pouze profesionální řidiči se zkouškou z místopisu a automobil musí být zaregistrovaný jako vozidlo taxislužby a nesmí mít taxametr, model z roku 2012 nebo novější, luxusní sedan v černé barvě v kožené výbavě a dále dle seznamu povolených modelů (Uber Technologie Inc., 2018)

Obrázek 2: Pokrytí dopravy v Praze a blízkém okolí, Zdroj: (Uber, 2016)

Nejvíce oblíbenými destinacemi pro užívání služby jsou Letiště Václava Havla, Hlavní nádraží a ulice Dlouhá.

Dle statistiky z roku 2016 (Uber, 2016) bylo na území města Prahy a jeho okolí uspořádáno přes 250 000 užití této služby od srpna 2014. Jen v roce 2016 vzrostl počet užití cestujícími o 160 % a Uber využili lidé ze 74 zemí světa. V tomto roce také vzrostla

spokojenost 140 % cestujících a 99.7 % by tuto službu doporučilo svým přátelům. 80 % uživatelů má rádo jednoduchost služby a 95 % cest je hodnoceno čtyřmi a více hvězdami. Bezpečnost Uberu také potvrzuje, že je 70 % užití během večera. Jízdné se také zvedlo o 90 % za hodinu, zatím co ceny pro cestující klesly. Nejzkušenější partner Uberu za 21 měsíců odjezdil 9 383 cest s hodnocením 4.88 (nejvyšší možné hodnocení je 5). Dále služba vybrala jednu tunu jídla pro chudé, dvě tuny elektrického odpadu a zpříjemnila den 300 řidičům během horkého odpoledne v létě zmrzlinou.

Tato služba je velmi pozitivně hodnocena a dle názoru autorky práce by měla být regulována v únosné míře. Možností uspokojení klasických taxi služeb, by mohlo být snížení požadavků na jejich provoz.

4.6 Carsharing

Carsharing je služba, kterou zákazníci využívají, když nevládní automobil, ale občas ho potřebují. Car4way, Autonapůl a AJO Carsharing půjčují nakupují nové automobily či předváděcí auta a stáří vozidel je do tří let. SmileCar se zabývá půjčením automobilů, které zapůjčují vlastníci v případě jejich nepotřeby, na stejném principu jako u ubytování Airbnb. SmileCar tímto poukazuje, že není třeba do měst auta přidávat, nýbrž využívat těch, co již zde jsou, ale v daný čas nejsou využívána. Nevýhodou tohoto způsobu je osobní předání klíčů, nicméně se auta mohou využívat také na cesty do zahraničí.

4.6.1 Působení v České republice

V hlavním městě České republiky je v současné době nedostatečná hustota carsharing pointů. Nyní se nabízí přes 300 automobilů a toto číslo stále roste. Cena se odvíjí od počtu půjčených hodin a ujetých kilometrů. Využíváním této služby by se mohlo v budoucnosti předejít i dopravním kolapsům v hlavním městě a díky propojením s modrými zónami i k pohodlnému cestování po Praze bez následného hledání parkovacích míst. Objednání automobilu je možné přes aplikaci. Počet zájemců, kteří tento typ dopravy využívají, roste a také trh a konkurence v této oblasti.

V roce 2015 byla založena Asociace českého carsharingu, jejichž členy jsou Car4way, Autonapůl a společnost Ajo. Toto profesní sdružení se věnuje podpoře rozvoje Carsharingu v celé České republice. V současnosti toto sdružení disponuje s 344 sdílenými auty ve 12 městech. (Asociace českého carsharingu, 2018)

Pro poskytování Carsharingu v Praze je nutné být právnickou osobou či podnikatelem. Mezi další důležité podmínky pro splnění poskytování patří:

- předložení seznamu všech vozidel a jejich registračních značek městu, ve kterém chce daný subjekt začít poskytovat službu a umožnit městu kontrolu systému
- mít dostupnou rezervaci vozidel ve veřejném registračním systému
- vybavení automobilu zařízením, které bude zajišťovat možnost samoobslužného vyzvedávání automobilu, které bude možno vyzvednout či vrátit 24 hodin denně a 7 dní v týdnu
- mít označené vozidlo, aby bylo na první pohled vidět, o jaký automobil se jedná
- poskytovat hodinovou sazbu, která nesmí být vyšší než sazba 1/10denní
- neposkytovat jízdu automobilem s řidičem
- musí být používány vozy mladší čtyřech let, které splňují nejméně normu Euro5 (Heller, 2016)

Již dle výčtu některých podmínek, které musí provozovatel carsharingu splňovat je jasné, že společnost Smile car nesplňuje značné množství podmínek, které by poskytovatel carsharingu měl splňovat. Je tedy nutné stanovit přesnou definici carsharingu a přesně definovat jaké varianty carsharingu se pod tímto pojmem vyskytují.

Dle autorky práce, by mohla být definice například v tomto znění: Carsharing je služba sdílení automobilů využívaná zákazníky, kteří nevlastní automobil, ale občas ho potřebují. Carsharing se dělí na dva typy dle vlastníků automobilů. Vlastníkem může být právnická osoba či podnikatel nebo soukromá osoba. Rozdílem mezi těmito typy vlastníků je, že společnost musí dodržovat podmínky zmíněné na předchozí stránce, které udává město Praha, a soukromý vlastník se řídí podmínkami platformy, přes kterou své vlastní auto zprostředkovává.

4.6.2 Swot analýza nabízené služby zástupců Asociace českého carshaingu

Silné stránky

- Volba typu automobilu
- Dostupnost 24 hodin denně/ 7 dní v týdnu
- Rezervace

- V ceně: palivo, pojištění, servis, výbava
- Levnější varianta než vlastnění automobilu
- Snížení emisí
- Weby a aplikace v anglickém jazyce

Silnou stránkou sdílení automobilu je volba typu automobilu. Řidič si může po každé zvolit typ a velikost, dle své potřeby např. rodinné auto, ekonomickou třídu či automobil do města. Dostupnost 24 hodin denně/ 7 dní v týdnu umožňuje rezervaci a vyzvednutí kdekoliv a kdykoliv. Rezervace je možné provádět pomocí aplikací v mobilu nebo přes weby každého zástupce poskytující službu. Součástí ceny je palivo, pojištění, výbava a servis automobilu. Řidiči stačí nasednout a jet. Je to významně levnější varianta než vlastnění automobilu pro řidiče, kteří nenajezdí více než 10 000 km ročně. Výhodou také je, že tato služba přispívá na zlepšení životního prostředí, díky snížení emisí a úbytku vozidel z měst. Výhodou je také dostupnost informací v anglickém jazyce.

Slabé stránky

- Nízká hustota carsharing pointů
- Cena
- Poplatky za nevyzvednutí automobilu
- Sdílení automobilů s cizími lidmi
- Malá propagace služby
- Absence kvalitní sítě veřejné dopravy

Největší slabou stránkou je absence carsharing pointů, jelikož na tuto službu nejsou zatím všechna města připravena a díky malé propagaci ještě není v podvědomí všech. Dalšími slabými stránkami jsou cena, poplatky za nevyzvednutí automobilu a sdílení s cizími lidmi. Budoucího zákazníka toto může odradit, jelikož nemusí mít důvěru jak k platícímu systému, tak k vozu, který před ním někdo použil či v nějakém případě i poškodil.

Příležitosti

- Využití elektromobilů
- Výrazná úspora času
- Sloučená mobilní aplikace

- Zlepšení dopravní situace
- Benefity při opakovaných výpůjčkách

Mezi hlavní příležitosti patří zlepšení dopravní situace ve městě a zapojení elektromobilů do této služby. Pokud by se snížila doprava v Praze, nastala by i výrazná úspora času na cestách. Příležitost je také v mobilní aplikaci, která by slučovala všechny poskytující společnosti, a klient by si mohl zvolit sám, kterého poskytovatele služeb a jaký typ vozu si vybere. Některé společnosti již poskytují benefity při vícenásobném půjčení, ale je možné, že zájemce bude volit spíše dle potřeby a velikosti vozu než dle vlastníka.

Hrozby

- Malý zájem o služby
- Konkurence mezi poskytovateli
- Zvýšení ceny paliva
- Malý počet dostupných automobilů
- Nespolehlivost zákazníků ohledně péče osobního automobilu

Hrozbou může být malým zájem o tuto službu a konkurence mezi poskytovateli. Negativem by také bylo zvýšení ceny pohonných hmot, kdy by musela být i navýšena cena půjčovacího. Do budoucna by mohl být problém malý počet dostupných automobilů, jelikož se očekává, že zájem se bude navyšovat. Mezi hrozby se řadí také nespolehlivost zákazníků, kteří auto využijí, ale nevedou ho do původního stavu pro dalšího klienta.

4.6.3 Swot analýza Smilecar

Silné stránky

- Efektivnost
- Levnější a ekologičtější varianta
- Mobilní aplikace i web
- Využití automobilů do zahraničí
- Rozdílnost cen
- rezervace

Silnou stránkou této služby je efektivnost. Firma chce využít stávající auta, která majitel v daný čas nepoužívá a nepřidávat další automobily do města. Zaměřuje se na podporu životní prostředí a levnější způsob půjčení automobilu než v klasických autopůjčovnách. V současnosti se služba zabývá půjčováním pouze v České republice, ale není problém s půjčeným automobilem vycestovat do zahraničí. Mezi silnou stránku patří rozdílnost cen u stejných typů a druhů automobilu. Lze si tedy vybrat z nabídky nejlevnější cenovou variantu. Po založení profilu je možné si automobil vypůjčit do několika minut.

Slabé stránky

- Osobní předání klíčů
- Palivo
- Pokuty
- Řešení problému

Nejslabší stránkou je osobní předání klíčů, v tomto ohledu se tato služba předchozímu typu carsharingu nemůže vyrovnat. Palivo automobilu je řešeno s vlastníkem automobilu, vždy by měl být automobil vrácen se stejným množstvím paliva v nádrži, žádné palivo není v ceně půjčení. V případě, že by půjčující vrátil automobil s méně pohonnými hmotami a nezaplatil vlastníkovu rozdíl v hotovosti, je na poskytovateli automobilu, zda se mu vyplatí řešit toto přes zástupce firmy, jelikož si za řešení a případnou transakci účtují administrativní poplatky. V případě pokuty je opět tato situace na domluvě s vlastníkem. V případě problému nezaplacení pokuty, se vlastník může obrátit na Smilecar, v tomto případě firma zaplatí pokutu za vlastníka a dále řeší s užívajícím. Nicméně by pravidla půjčování měla obsahovat, že kdo řídí, ten platí na místě, aby v budoucnu majitel neměl žádné další problémy.

Příležitosti

- Rozšíření do dalších měst i v zahraničí
- Reklama
- Jistota

Jako u předešlých služeb i pro tento způsob carsharingu příležitostí rozšíření do dalších měst i zahraničí. Jelikož spolupracuje s LEO Expressem, může využít zviditelnění a cílení na zákazníky přes tuto společnost. Hlavně ve jméně spolupracující firmy bude jistota, kterou zákazník očekává a nebude se bát ji využít.

Hrozby

- Konkurence
- Malý zájem o služby
- Malý počet dostupných automobilů
- Omezení ze strany legislativy
- Nespolehlivost péče o automobil ze strany vlastníka

Konkurence ve formě sdílení automobilů z Asociace českého carsharingu, která budou mít i určitá privilegia v možnostech parkování po Praze může být velká a tím může také dojít k poklesu zájmu o služby. Hrozbou také může být, nespolehlivost v péči vlastníka o automobil. V případě nastavení legislativy pro sdílenou ekonomiku, může také dojít k zpřísnění pravidel pro využívání soukromých aut a jejich požadavků na stav automobilu. Tím by mohlo dojít ke snížení počtu dostupných dopravních prostředků pro tuto službu.

4.7 Carpooling

Carpooling nesdílí automobily, pouze jízdy. Jedná se o tzv. spolujízdy na delší vzdálenosti u jednosměrných cest. Registrací na carpoolingu si cestující vybere cestu a čas. Portál vyhledá spolujízdu a již je jen na zákazníkovi, aby kontaktoval řidiče a domluvil se na nákladech. Nejznámější carpoolingovou službou je BlaBlaCar.

4.7.1 Blablacar

Tato platforma se zabývá spolujízdou a má více než 25 milionů členů po celém světě. Vyznačuje se spojováním lidí, kteří chtějí cestovat spolujízdou na delší vzdálenost, čímž tento způsob dopravy šetří cestujícím i řidičům náklady na dopravu a snížením dopadů automobilové dopravy na životní prostředí. Výhodou také je, že je možnost této dopravy využívat i do zahraničí nebo i v zahraničí. Založený profil je možný využít na všech webových stránkách či v aplikacích pro Blablacar. Registrace je rychlá

a možná přes emailovou adresu či facebookový profil. Řidiči zadávají své trasy a cestující si může dle volby datumu a trasy kontaktovat řidiče. Domluva poté závisí na nich. V Praze se objevila v roce 2016, kdy převzala Jízdomat.cz. (Blablacar, 2018)

4.7.2 Swot analýza carpoolingu

Silné stránky

- Rychlost a jednoduchost
- Zprostředkování spojení na řidiče zdarma
- Nízké náklady na cestu
- Poznání nových lidí

Mezi silné stránky patří jednoduchost přihlášení přes webovou stránku nebo facebook a rychlost vyhledání a rezervace cesty. Poté zástupce carpoolingu zprostředkuje zdarma telefonní číslo a klient se může s řidičem domluvit. Jelikož je služba o sdílení, cestující může navázat nové přátelské kontakty. Dělení nákladů se všemi účastníky jízdy se sníží na pozitivní minimum vynaložených finančních prostředků na cestu.

Slabé stránky

- volba trasy
- jízda na vlastní nebezpečí
- žádné pojištění
- řidič neví koho veze

Mezi slabé stránky patří volba trasy, ta záleží pouze na řidiči. Může tedy jet na příklad po dálnici nebo nemusí. Jízda na vlastní nebezpečí je myšleno, že zákazník neví nic o řidiči, a to samé i řidič neví nic o spolujezdci. Řidič nikde nemusí zveřejňovat své řidičské zkušenosti. Slabou stránkou je také pojištění automobilu, pravděpodobně bude mít řidič pouze povinné ručení.

Příležitosti

- rozšíření skupiny uživatelů

Jako příležitost je určeno rozšíření stávající skupiny uživatelů o nové členy.

Hrozby

- slevy v hromadné dopravě na delší cesty

Jedinou hrozbou je shledávána sleva jízdenky v hromadné dopravě, která bude pro cestující výhodnější než sdílená jízda. Příkladem může být víkendová jízdenka od Českých drah přes všechny kraje za jednotnou cenu s celodenní využitím.

4.8 Cyklistická doprava

Pro sdílení jízdních kol se užívá spíše pojem z anglického jazyka bikesharing. Tento typ dopravy se dostává do popředí díky své šetrnosti k životnímu prostředí a také díky rychlé dostupnosti na místa, kam by se návštěvník městskou hromadnou dopravou nepodíval. Sdílením kol byla inspirace z dalších světových metropolí, kde je tento typ hojně využíván a oblíben.

Mezi města, které nejvíce využívají sdílení jízdních kol, patří evropské metropole jako je Francie, Barcelona, Řím, Amsterdam a další. Oproti klasickým půjčovnám kol se liší možností vrácení prostředku na jiném místě a po určitou dobu může být využití i bezplatné. V České republice již začíná bikesharing vcházet také do povědomí a jeho využívání roste. (Cyklodoprava 2017)

4.8.1 Swot analýza bikesharingu

V této podkapitole bude vytvořena swot analýza celkově na službu bikesharing, jelikož rozdílnost mezi poskytovateli není tak výrazná a dále bude postupovat jejich podrobný popis v kapitolách 4.8.2, 4.8.3 a 4.8.4, kde budou rozdíly identifikovány.

Silné stránky

- Šetrnost k životnímu prostředí
- Možnost zapůjčení v různých částech města
- Pomáhá k fyzické aktivitě obyvatelstva
- Rychlá dostupnost
- Oblíbenost v zahraničí
- Výpůjčka přes web, mobilní aplikaci či sms

Mezi nejvýznamnější silné stránky patří šetrnost k životnímu prostředí, jelikož na něho má pozitivní dopad. Nejen návštěvníci ale i místní obyvatelé mohou využívat tento

způsob přepravy, která pomáhá i k jejich fyzické aktivitě a tím mohou odlehčit přeplnění dopravy městské. Dále je také výhodou rychlá dostupnost vzdálenějších míst, které nejsou vybavena dostatečným pokrytím městské hromadné dopravy nebo časově náročná pro pěší variantu. Zvyšování zájmu o tuto dopravu má také stálé zlepšování podmínek pro výpůjčky a pozitivní zkušenost uživatelů ze zahraničí. Jelikož jsou nyní tři zástupci této služby na trhu, mohou si uživatelé díky rozdílným možnostem placení vybrat, který bikesharing si vyberou, více bude popsáno v jednotlivých zástupcích.

Slabé stránky

- Malý počet sharepointů
- Sezónní nabídka
- Výše půjčovního
- Nekryté otevřené stání

Slabou stránkou je zatím malý počet sharepointů a oblastí půjčení kol. Je stanovené, kde lze kolo ponechat, ale není dostatečné pokrytí po okrajích města Prahy. Výpůjčka u společnosti Rekola, je typická svou sezónností od března do listopadu. Nevýhodou je také nekryté otevřené parkování kol, která nejsou chráněna před povětrnostními vlivy, deštěm či sněhem. Výše půjčovního se odvíjí dle ceníku každé společnosti.

Příležitosti

- Zvýšení využívání služby díky stále stupňující oblibě ve zdravém životním stylu
- Možnost zavedení sharepointů v kampusech vysokých škol a v oblasti kolejí
- Vytvoření stojanů s možností platby kartou či hotově na místě sharepointu, jako např. u placení parkovního
- Spolupráce s Magistrátem města a propojení s lítačkou

Autorka práce vidí příležitost ve zvyšování využívání služby díky stupňující oblibě občanů ve zdravém životním stylu. Dále také jako výbornou variantu pro dopravu studentů do kampusu vysokých škol a kolejí. Do budoucna by se dalo také uvažovat o vytvoření stojanů, které budou nabízet možnost platbou či hotově na místě sha-

repointu, jako je nyní možnost placení stání automobilu v zónách. Dále je možnou příležitostí zapojení bikesharingu do alternativní přepravy k městské hromadné dopravě a možnost jejího využití i přes předplacenou kartu lítačku.

Hrozby

- Nepříznivé počasí
- Možnost uzavření některých cest pro cyklisty jako např. pro segway
- Nedostatek stezek pro cyklisty
- Zvýšená doprava v hlavním městě, možnost nehody

Hrozbou pro využívání této služby je počasí, kterou je výrazně ovlivňováno. Jelikož je také nedostatečné množství cyklostezek, může dojít k zvýšení dopravy na silnicích a větším možnostem nehody. V dalším případě i přeplnění cyklisty některých míst, kde začne být nebezpečný pohyb pro chodce a bude uvažováno o uzavření některých cest pro bikesharing jako například pro službu segway.

4.8.2 Rekola Bikesharing s. r. o.

Nejdříve Rekola vlastnila stará kola, která byla postupně nabarvena narůžovo, servisována a dána do oběhu pro využívání. Od roku 2015 jsou bicykly pravidelně servisovány a vylepšení dostaly i aplikace pro IOS a Android. K stávajícím místům pro kola se od roku 2016 přidaly tzv. repointy, které usnadňují půjčení kol. Ke konci roku 2016 bylo zaznamenáno přes 95 000 výpůjček, což vzrostlo od předchozího roku minimálně o neskutečných 67 000 výpůjček. V zimě 2016 bylo také možné od společnosti Rekola zaznamenat výpůjčky rekluzáků a resaní, čímž rozšířila svou působnost a povědomost. Rekola funguje na základě registrace a dle vybraného tarifu. Kola je možné si půjčit pomocí webu rekola, sms či aplikace, která ukazuje danou lokalitu a polohu jízdních kol. Dle aplikace stačí nalézt kolo, zadat příslušný kód do aplikace, seřídít výšku sedla a může se vyjet. Navrácení půjčeného předmětu funguje na stejném principu. Rekola jako jediná disponují objednávkou přes sms pro uživatele s českým telefonním číslem s měsíčním nebo ročním předplaceným tarifem. (Rekola, 2017)

Rekola			
Délka předplatného	Lokalita	Interval	Cena
Jednorázová výpůjčka	Praha	60 min	32 Kč
	Brno	60 min	24 Kč
	České Budějovice	60 min	20 Kč
	Teplice	60 min	20 Kč
	Olomouc	60 min	16 Kč
Předplatné na měsíc	Praha	60 min*	320 Kč
	Brno	60 min*	240 Kč
	České Budějovice	60 min*	200 Kč
	Teplice	60 min*	200 Kč
	Olomouc	60 min*	160 Kč
Předplatné na rok	Všechny lokality v ceně	60 min*	1 199 Kč

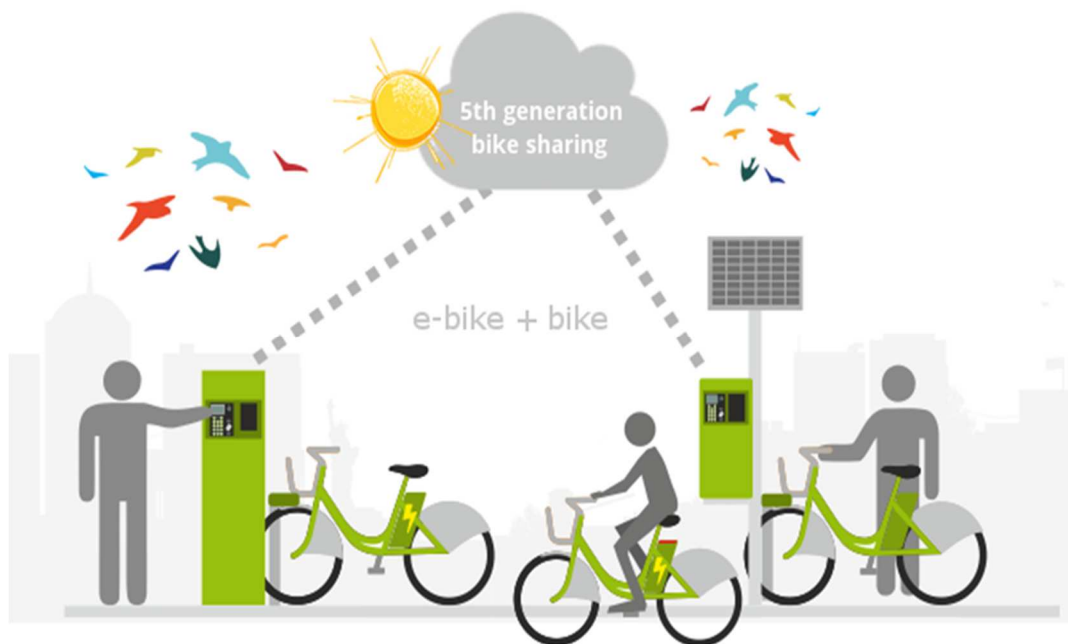
*delší výpůjčky dle ceníku jednorázové výpůjčky

Tabulka 6: Ceník Rekola, Zdroj: (Rekola, 2017)

Za každých dalších 15 minut jízdy po využití časového intervalu 60 minut, je počítáno v Praze 8 Kč, což je čtvrtina jednorázové výpůjčky. V případě měsíčního či ročního předplatného lze obejít příplatky za další minuty výměnou kola za další, které lze využít dalších 60 minut. (Rekola, 2017)

4.8.3 Homeport PRAHA

První stojan na půjčení kol v České republice byl zprovozněn v roce 2009 v Karlíně. Nyní má již firma 13 let praxe, 198 762 klientů a 30 bikesharingových projektů. Společnost se prezentuje pátou generací bikesharingu, kdy jsou využívána elektrokola a klasická kola v jednom systému. Tento systém je také možný využívat se stanicemi nebo bez nich, a to v parkovacích zónách. Její výhoda spočívá v plné integraci se sociálními sítěmi, kde přes jeden klik na např. Facebooku, Twitteru, Google a dalších je možné se přihlásit do zákaznického účtu. Dále společnost motivuje své zákazníky bonusy, slevami a dalšími akcemi, které zvyhodňují využívání sdílení kol.

Obrázek 3: 5. generace bikesharingu, Zdroj: (Homeport, 2016)

Nabídka velkého množství variant umožňuje volbu jednotlivých komponentů na jízdním kole a je také možnost výběru bicyklu s třírychlostním kardanem, řetězem, s hrazdovým zámekem či s trnovým zámekem. Novinkou je elektrokolo, které může být přizpůsobeno i barvou, jako ostatní kola.

Jak bikesharing od Homeportu funguje? Zákazník si vybere tarif, vyplní kontaktní informace a zaplatí kreditní kartou či přes PayPal. Ihned poté klient obdrží login + pin emailem a sms. Dále se pomocí těchto dvou údajů přihlásí na dokovací stanici a následuje instrukce na displeji a půjčí si kolo. Pro vrácení se kolo zasune do volného zámku.

Mapa stanic je volně přístupná bez nutného přihlášení na www.prahakola.cz. Pokud hodiny půjčení nepřesáhnou daný tarif, není účtován další poplatek. Příklad: Tarif 1 den 1 kolo – tento celý den máte možnost si půjčit kolo na 24 hodin za cenu 200,- Kč, předmět můžete libovolně vracet a užívat opakovaně. Stále se cena nezmění, než dojde 24 hodinový tarif. Tarify se pohybují od 200,- Kč až po 1600,- Kč dle časové výpůjčky a množství půjčených kol, přehled v tabulce níže. (Homeport, 2016)

HOMEPORT			
Název tarifu	Interval zdarma	Minimální zůstatek	Cena
1 den - 1 kolo	24 h	0 Kč	200 Kč
1 den - 2 kola	24 h	0 Kč	350 Kč
1 den - 3 kola	24 h	0 Kč	450 Kč
1 den - 4 kola	24 h	0 Kč	500 Kč
1 týden - 1 kolo	24 h	0 Kč	800 Kč
1 týden - 2 kola	24 h	0 Kč	1 400 Kč
1 týden - 3 kola	24 h	0 Kč	1 500 Kč
1 týden - 4 kola	24 h	0 Kč	1 600 Kč
1 rok - 1 kolo	2 h denně*	0 Kč	300 Kč
1 rok - 2 kola	2 h denně*	0 Kč	550 Kč
1 rok - 3 kola	2 h denně*	0 Kč	750 Kč
1 rok - 4 kola	2 h denně*	0 Kč	900 Kč

*delší výpůjčky dle ceníku na 1 den

Tabulka 7: Ceník Homeport Zdroj: (Homeport, 2016)

Oproti Homeportu společnost Rekola není mezinárodní, nicméně disponuje s početnější škálou možností výpůjčky a vrácení kol. Další nevýhodou Rekol je, že nelze zjistit na webu přesný počet dostupných kol pouze v mobilní aplikaci a možnost využití je pouze od března do listopadu. Cenově výhodněji vychází nabídka od společnosti Homeport, nicméně zákazníci firmy Rekola při předplatném na rok, mohou využít bicykly i v dalších městech České republiky. Samozřejmostí je u obou případů dodržování všeobecných obchodních podmínek.

4.8.4 Ofo

Nováčkem na trhu českého bikesharingu se stala čínská firma Ofo, která začala působit od 16. října 2017 i v Praze se 300 žlutými koly. Jedná se o čínský start up, který v České republice zastupuje podnikatel z oblasti elektrokol Jakub Ditrich. První místem, kde se kola mohou půjčit a vrátit je zatím pouze Praha 7. Do konce roku 2017 byl zaveden zkušební bezplatný provoz a od nového roku se platí 10 Kč za každou půlhodinu půjčení. Kola je možné zapůjčit přes aplikaci pro Android nebo iOS. Do aplikace se naskenuje QR kód a poté se kolo odemkne, po ukončení jízdy stačí zámek kola uzamknout.

Tyto aplikace je možné stáhnout na webu ofo.com, který poskytuje uživatelům základní informace. Bohužel tento web je spuštěn i s gramatickými chybami, které jsou značně viditelné a měly být odstraněny již při zpuštění, některé případy chyb autorka

vložila do přílohy č. 2. Jelikož se jedná o bezstanicový systém, je možné kolo zanechat kdekoliv v oblasti, kterou Ofo nabízí (Praha 7). (Ofo, 2018)

4.9 Zhodnocení dopadu sdílené ekonomiky na cestovní ruch v oblasti doprava

Doprava Uber má pozitivní dopad na cestování tímto typem dopravy. Nejen návštěvníci ze zahraničí se nemusejí bát, že budou jejich náklady na cestu nadsazeny a mají jistotu, že jim bude dle požadavku poskytnut anglicky hovořící řidič. Zkušenost autorky s objednáváním dopravy pro cizince přes klasické taxislužby v Praze je velmi negativní, jelikož ve vytížených hodinách např. mezi 15–17 hodinu není dostatečné pokrytí anglicky mluvících řidičů. Zákazníci musejí čekat zpravidla i půl hodiny, pokud dané taxi není objednáno minimálně den předem. Stávají se také případy, kdy je sice k dispozici řidič s angličtinou, nic méně poté nedisponuje platebním terminálem a zákazníci tuto platbu preferují. Také negativní zkušeností z praxe je cesta německého klienta, který při dvou návštěvách České republiky využil klasickou taxislužbu z letiště do Hostivaře, kdy mu poprvé bylo účtováno 750,- Kč a další měsíc 2 000,- Kč. V případě využití služby Uber je objednávka automobilu na zákazníkovu a lze obdržet i vyúčtování cesty přes profil klienta. Situace ohledně nespokojenosti klasických taxikářů by se měla řešit. Dle dostupných informací klasickým taxikářům vadí, že má Uber jiné podmínky. Nicméně vzniká otázka, zda by byli řidiči taxislužeb spokojeni, kdyby měli podobné podmínky i v případě, že by oblíbenost platformy Uber zůstala na stejné pozici? Je jisté, že všechny podmínky nejdou sjednotit pro obě skupiny, jinak by sdílená ekonomika ve formě alternativní taxislužby ztratila svou podstatu.

Přímé porovnání podmínek, které musí splňovat řidiči.

Taxi	Uber
21 let	21 let
OP nebo PAS	OP nebo PAS
čistý výpis z rejstříku trestů	čistý výpis z rejstříku trestů
výpis z karty řidiče	bodové hodnocení
koncesní listina nebo živnostenský list	vlastní automobil
zkoušky z právního povědomí a místopisu	povinné ručení
průkaz způsobilosti řidiče	staří auta dle poskytované služby
speciální pojištění	Uber
dispečink pod kterým bude jezdit a platit mu poplatek či podíl z tržeb	technická 1x za dva roky
technická kontrola každý rok	
Praha: maximálně 8 let staré auto	
Praha: pokud chce taxikář čekat na zákazníky v centru musí mít žlutou barvu	
doklad o pravidelné lékařské prohlídce	
doklad o školení řidičů z povolání	
technická kontrola každý rok	
vozidlo: taxametr, hasičský přístroj, ceník s úplným přehledem, označení vozidla střešní svítlnou s nápisem Taxi, označení vozu jménem společnosti, záznam o provozu vozidla, kniha jízdy.	

Tabulka 8: Porovnání podmínek, vlastní zpracování

Jako u Airbnb, by měl Magistrát města vydat prohlášení, k provozování služby Uber. Dle autorky by mohla být zrušena zkouška z místopisu, kterou lze nahradit GPS navigací. Případně celou zkoušku z právního povědomí a místopisu nahradit e-learningem pro řidiče, zakončeným zkušebním testem. Podmínka průkaz řidiče taxislužby, je dle názoru autorky důležitá pro přehled o poskytovaných službách. Uber by měl, v případě Prahy s Magistrátem, domluvit podmínky informační evidence automobilů, kteří službu poskytují. Autorka práce chce poukázat na to, že je to i v zájmu Uberu, poskytovat informace, jelikož by se i tímto krokem mohlo předejít zákazu provozování služby. Dalším bodem je speciální pojištění automobilu. Toto by mělo být další diskutovanou položkou mezi oběma stranami, jelikož řidiči u platformy Uber stačí pouze povinné ručení. Bod dispečink. Na každém taxikáři záleží, který dispečink si zvolí, pro alternativní řidiče je dispečinkem centrála Uber, které jsou odváděné poplatky. Doklady o pravidelné lékařské prohlídce, školení řidičů z povolání a technické kontrole pro oba typy dopravců shodné, by měli dokládat, pro jistotu cestujících ale i svou, všichni řidiči bez ohledu, zda se jedná o klasického řidiče či alternativního přepravce. Dále by měl být

zvolen kompromis ve volbě, zda bude taxikář používat taxametr či si zvolí mobilní aplikaci. Funkce aplikace již využívá Liftago, která jezdí s licencovanými řidiči. Pro toho, kdo si ponechá taxametr by měla plynout výhoda možnosti stání na místech pro taxi na letišti a dalších záchytných označených parkovacích místech. Další výhodou by měla být pro taxíky žlutá barva taxíků, která může čekat na zákazníky v centru. Povinnost mít hasící přístroj by měly opět dodržovat obě služby, v některých státech, na příklad v Polsku, je hasící přístroj součástí povinné výbavy všech automobilů. Doba stání auta je adekvátní k poskytování a dodržení standardů klasického taxi. Označení vozidla střešní svítlnou a označení vozu společností, by mělo být zanecháno tradičnímu poskytovateli taxi služby. Záznam o provozu vozidla by měl mít i řidič Uberu, jelikož jeho službou je přeprava osob. Posledním bodem je kniha jízd. Knihu jízd má Uber v aplikaci, tento bod tedy splňuje.

Pozitivní ekonomický dopad může být zvýšení zaměstnanosti, jelikož je jednodušší tuto službu provozovat. Negativním ekonomickým dopadem je nepříznání daní z příjmů poskytování alternativní taxislužby či typu carsharingu Smilecar.

Negativním sociálním dopadem jsou blokády klasických taxikářských služeb a útoky na řidiče služby Uber. Tímto ovšem dochází k tomu, že služba Uber i Liftago získávají více zákazníků. Nejhorší pro nového klienta je překročení bariéry registrace do platformy, pokud toto udělá, již není problém využívat těchto služeb v budoucnu. Pozitivním sociálním dopadem je navázání nových kontaktů a poznání spolujezdců především přes službu Blablacar.

Pozitivní dopad na ekologii je v trendu snížení počtu aut ve městech a jejich emisí, zavedení elektromobilů, sdílení automobilů a využívání jízdních kol. Negativním dopadem stále zůstávají kolony a hluk v ulicích.

5 Projevy do koncepčního plánování

Poslední kapitola se zabývá projevy sdílené ekonomiky a jejich doporučením zařazení do strategického plánu města Prahy.

Strategický plán se dělí na analytickou, návrhovou a implementační část. Na základě analytické části byly stanoveny tři směry rozvoje. Jedná se o soudržnost a zdravou metropoli, prosperující a kreativní metropoli a dobře spravovanou metropoli. Každý tento směr by měl být rozpracován realizačním programem. Realizační program pro rok 2018 se zabývá oblastí mobility tématem Praha jezdí na elektřinu. (IPR Praha, 2016)

Ani jeden směr, jehož součástí jsou strategické cíle v určitých oblastech, se nezabývá přímo řešením sdílené ekonomiky v oblasti ubytování či alternativního taxikářství, i když ta se ve městě začala vyskytovat již v roce 2011. Pravděpodobně nebylo shledáno riziko, i když se problémy již řešily v jiných metropolích.

V rámci směru Soudržná metropole a zdravá metropole, strategický cíl Udržitelná mobilita, je zaměřen na zvýšení využívání městské hromadné dopravy, pěší turistiky a cyklistické dopravy. Autorka práce se tedy zaměří na cyklistickou dopravu, přesněji na bikesharing. Sdílení kol by zapracovala do více oblastí. Nejprve do oblasti Nová propojení, kde se již pojednává o vytvoření nových nabídek tras a prostorů nejen pro využívání jízdních kol. Jelikož je navrhována realizace a příprava nových cyklostezek, mělo by se v blízkosti počítat s místy pro odstavení či vyzvednutí kola. S nárůstem oblíbenosti bikesharingu, by mělo být také zvažováno riziko nárůstu cyklistů. Toto by mělo být podnětem ke stanovení pravidel v místech, kde se trasy či pruhy pro cyklisty vytvářet nebudou, aby se předešlo problémům, které byly řešeny s nárůstem oblíbenosti služby segway a některé části Prahy pro ně byly uzavřeny.

Další oblast Preferování veřejné dopravy, v již zmíněném strategickém cíli, se zabývá regulací a řízením provozu automobilové dopravy. Zde je již zmínění o bikesharingu a carsharingu a o vytvoření podmínek pro zavedení systému sdílení. Mohla by zde být i zapracována možnost spolupráce města s bikesharingovou společností a také zvažováno propojení s lítačkou, jelikož by tato možnost dle názoru autorky mohla pomoci snížit vytíženost městské hromadné dopravy. Vhodnou volbou by mohla být také sloučená aplikace všech bikesharingových společností, pro lepší přehled nejen

užívajících této služby, ale i pro informaci Magistrátu města Prahy o nejvíce frekventovaných místech. Využitím služby carsharing by mělo být již určeno, jaká pravidla budou pro uživatele carharingu v případě parkování v zónách města Prahy. Mělo by se také zvážit, jak zvýšit využití této služby a případně podtrhnout její výhody pro její využívání a tím docílit úbytek vlastníků automobilů v Praze. Carsharingu, díky využití elektromobilů, se týká také oblast Elektromobilita, která byla zapracována i do realizačního programu pro rok 2018 a může počítat s více dobíjecími místy v ulicích a na parkovištích P+R.

Zapojit sdílenou ekonomiku ve formě služeb přes Airbnb a Uber bylo velmi těžké do strategického plánu města Prahy zařadit. Nejvhodnější by dle názoru autorky byl směr 2 Prosperující a kreativní metropole, strategický cíl 2 Podnikání a inovace a oblast B Podnikatelské prostředí. Cílem této oblasti je zlepšení podnikatelského prostředí a podpora podnikání jako součást integrovaného rozvoje městského prostředí. Dle 2.2 B1 Předkládaní a podpory legislativních změn ve prospěch podnikatelského prostředí, by mohly být stanoveny podmínky pro podnikání platformy Uber. Díky snížení administrativní náročnosti podnikání v případech, kdy tyto podmínky a parametry také určuje město by mohlo dojít k snížení požadavků na řidiče klasických taxislužeb.

Závěr

Cílem diplomové práce byl popis a analýza projevů sdílené ekonomiky s dopadem na cestovní ruch s ohledem na jeho udržitelnost. Aby bylo cíle dosaženo, byla rozdělena práce do pěti kapitol. Práce nebyla členěna na teoretickou a praktickou z důvodu návaznosti a doplňování informací a zkušeností z praxe.

První kapitola pojednává o popisu prostředí cestovního ruchu se změnami, které se v něm odehrály. Změny byly popsány na základě změn v rovinách identifikovaných v roce 2008 a doplněny o další změny, které se odehrály do současnosti. Na značném vývoji se podílela digitalizace, které autorka věnovala kapitolu druhou a stručně čtenáře seznámila s jejím nástupem a jejím dopadem na některé pozice v cestovním ruchu. Díky digitalizaci bylo dosaženo zlepšení informovanosti turistů přes weby, virtuální průvodce a také ulehčení prezentace daného místa. Důležitým rozvojem bylo zavedení chytrých mobilních telefonů, mobilních aplikací a ulehčení v transakcích bezhotovostního platebního styku. Třetí kapitola je již zaměřena na problematiku sdílené ekonomiky, její definice a druhy platforem. Součástí je také zpracován výčet zástupců sdílené ekonomiky v cestovním ruchu na mezinárodní a národní úrovni autorkou.

Nejvíce rozšířenou kapitolou byla kapitola čtvrtá, kde se již autorka zabývala analýzou a popisem sdílené ekonomiky v cestovním ruchu. Autorka práce se zaměřila nejvíce na zástupce v oblasti ubytování - na společnost Airbnb a v oblasti dopravy - Uber na základě rešerší, kterými popsala jejich situaci v České republice, převážně tedy v hlavním městě Praze. Dle swot analýz zjistila jejich silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Počet ubytovaných přes Airbnb byl porovnáván s hromadnými ubytovacími kapacitami a byly stanoveny dopady. Analýzou nebyly shledány negativní dopady na hromadná ubytovací zařízení ze strany Airbnb, nicméně do budoucna je díky zvyšování zájmu o službu sdílené ekonomiky riziko dopadu na tradiční ubytování. Nevýhodou této analýzy bylo nedostatečné množství poskytnutých informací, tudíž byla porovnávána stejná čísla služby Airbnb k celé republice a poté zvláště k hlavnímu městu. U služby Uber byly porovnány podmínky pro vykonávání pozice řidiče pro převoz osob a vybavenost dopravního prostředku. Dále byly popsány další druhy sdílené ekonomiky, a to carsharing, carpooling a bikesharing a jejich situace v Praze.

Dle analýzy byly také autorkou stanoveny dopady sdílené ekonomiky na cestovní ruch. Mezi hlavní pozitivní ekonomické dopady patří nový typ placení v bezhotovostním platebním styku a zvýšení zaměstnanosti díky službě Uber, která má rozdílné

podmínky od klasické taxi služby. Negativním ekonomickým dopadem je nepříznání daní z příjmů ze sdílené ekonomiky a také riziko zvýšení nezaměstnanosti do budoucna v případě snížení zájmu o hromadná ubytovací zařízení. Negativní sociální dopady jsou nejvíce zaznamenány ze strany taxikářů ke službě Uber, kvůli nedodržování stejných podmínek při poskytování přepravy osob. Poté kvůli službě Airbnb vzniká rozpor mezi majiteli bytů v domech, ve kterých jsou nějaké byty pronajímány skrz tuto platformu. Hlavním sociálními pozitivními dopady je sblížení cestujících, sdílení služeb a možnosti získání nových zážitků či znalostí o nové kultuře. Pozitivním ekologickými dopady je zapojení carsharingu, který by měl snížit počet aut ve městech a využíváním elektromobilů i značnému snížení výfukových plynů. Dále využívání bikesharingu bude přispívat k ekologické dopravě městem. Negativním dopadem stále zůstávají kolony a hluk v ulicích.

V poslední kapitole byly stanoveny doporučení zařazení projevů sdílené ekonomiky do strategického plánu.

Další nevýhodou při tvorbě práce byla nemožnost využití některých dat, jelikož to nebylo povoleno ze strany majitele.

V neposlední řadě se nesmí zapomenout na pozitivní dopad na cestovní ruch v podobě individuálního cestování, které přispívá k jeho udržitelnosti. Turisté se v současnosti přiklánějí právě k šetrnému cestovnímu ruchu, učí se poznáním, zvyšují svou environmentální gramotnost, a tím přispívají k zachování a ochraně přírodního a kulturního dědictví.

Výsledky diplomové práce by mohly být využity k predikci vývoje sdílené ekonomiky a jejich dopadů na cestovní ruch do budoucna. Jelikož se jedná o velmi aktuální téma a nejsou stále stanovena přesná ukotvení sdílené ekonomiky, je těžké předvídat, jakým směrem se bude její pozice dále ubírat a jak se k němu hlavní město Praha postaví. Nicméně je jasné, že pokrok ve vývoji aplikací a nových způsobů podnikání nelze zastavit.

Seznam použité literatury

- Airbnb, Inc. 2017.** Jak být hostitelem Airbnb. *Airbnb*. [Online] 2017. [Citace: 3. leden 2018.] https://www.airbnb.cz/host/homes?from__nav=1.
- . **2018.** O nás. *Airbnb, Inc.* [Online] 2018. [Citace: 2018. leden 2.] <https://www.airbnb.cz/about/about-us>.
- Airbnbcitizen. 2017.** Overview of the Airbnb Community in Prague. *Airbnbcitizen*. [Online] 2017. [Citace: 30. 12 2017.] <https://www.airbnbcitizen.com/data/>.
- Asociace českého carsharingu. 2018.** Asociace českého carsharingu - home. *Asociace českého carsharingu*. [Online] 2018. [Citace: 23. leden 2018.] <http://ceskycarsharing.cz/>.
- Blablacar. 2018.** O nás. *Blablacar*. [Online] 2018. [Citace: 3. leden 2018.] <https://www.blablacar.cz/>.
- Blogsdna. 2017.** Top 20 Best Peer to Peer (P2P) File Sharing Programs and Applications. *Blogsdna*. [Online] 22. říjen 2017. [Citace: 12. prosinec 2017.] <http://www.blogsdna.com/923/top-20-best-peer-2-peer-p2p-file-sharing-programs-applications-software.htm>.
- Buczynski, Beth. 2013.** *Sharing is Good: How to Save Money, Time and Resources through Collaborative Consumption*. Gabriola Island: New Society Publishers, 2013. eISBN: 978-1-55092-544-9.
- Car2go. 2017.** Car2go - Press. *Car2go*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.car2go.com/NA/en/press/>.
- Černý. 2016.** Manažer AirBnB: Praha je u nás čtvrtým nejžádanějším městem v Evropě. *iDnes.cz/Ekonomika*. [Online] 20. březen 2016. [Citace: 6. leden 2017.] https://ekonomika.idnes.cz/rozhovor-s-andrew-verbitsky-z-airbnb-dsy-/ekonomika.aspx?c=A160318_154653_ekonomika_rny.
- Česká tisková kancelář. 2017.** Byt není hotel, volá sdružení nájemníků. Airbnb podle nich porušuje zákon. *iDnes.cz/Ekonomika*. [Online] 22. červen 2017. [Citace: 6. prosinec 2017.] https://ekonomika.idnes.cz/airbnb-zakon-praha-najem-sdruzeni-najemniku-fzz-/ekonomika.aspx?c=A170622_134758_ekonomika_rts.
- . **2017.** Ekonomika - Domácí - Airbnb láká do Česka statisíce nových turistů. Počet hostů vzrostl o 59 pct. *iDnes.cz/Ekonomika*. [Online] 8. červen 2017. [Citace: 2. prosinec 2018.] https://ekonomika.idnes.cz/airbnb-ubytovani-ceska-republika-pocet-hostu-turismus-pg4-/ekonomika.aspx?c=A170608_100143_ekonomika_rts.
- Český statistický úřad. 2016.** Metodika - časové řady cestovních. *Český statistický úřad*. [Online] 22. listopad 2016. [Citace: 17. prosinec 2017.] https://www.czso.cz/csu/czso/metodika_casove_rady_cestovni_ruch.
- . **2017.** Souhrnná data o České republice. *Český statistický úřad*. [Online] 3. říjen 2017. [Citace: 25. listopad 2017.] https://www.czso.cz/csu/czso/souhrnna_data_o_ceske_republice.
- . **2014.** Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu - 2011. *Český statistický úřad*. [Online] 23. 12 2014. [Citace: 26. 11 2017.]

<https://www.czso.cz/csu/czso/uroven-vzdelani-obyvatelestva-podle-vysledku-scitani-lidu-2011-xllg5xjb8q>.

Digiczech. 2016. Společnost 4.0. *Digiczech.eu*. [Online] 2016. [Citace: 24. listopad 2017.] http://digiczech.eu/spolecnost-4-0-2/#acc_data.

—. **2017.** Společnost 4.0 a Aliance Společnost 4.0. *Digiczech*. [Online] 2017. [Citace: 25. listopad 2017.]

E.conomia events. 2015. Konference: Práce 4.0 - robot vs. člověk. *e.conomia events*. [Online] 2015. [Citace: 25. listopad 2017.] <https://events.economia.cz/16424-prace-4-0-robot-vs-clovek>.

Eckhardt, Giana M. a Bardhi, Fleura. 2015. The Sharing Economy Isn't About Sharing at All. *Harvard Business Review*. [Online] 28. leden 2015. [Citace: 3. leden 2018.]

European Commission. 2015. Evropská komise - tisková zpráva. *European Commission - Press Release Database*. [Online] 6. květen 2015. [Citace: 28. listopad 2017.] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4919_cs.htm.

Flipkey. 2007. About Flipkey. *Flipkey*. [Online] 2007. [Citace: 3. leden 2018.] https://www.flipkey.com/pages/about_us/.

Goeldner, Charles R. a Ritchie, J. R. Brent. 2014. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno : BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.

GoPay s. r. o. 2016. Mini průvodce světem placení na internetu. *GoPay oficiální blog*. [Online] 26. leden 2016. [Citace: 1. leden 2018.]

Heller, Jakub. 2017. iDnes.cz/Zprávy - domácí: Test: Uber, Liftago, nebo taxi? Vyzkoušeli jsme, které auto si zavolat. *iDnes.cz*. [Online] 27. září 2017. https://zpravy.idnes.cz/test-taxi-uber-liftago-test-ze-smichov-na-letiste-f7p-/domaci.aspx?c=A170925_132037_domaci_hell.

—. **2016.** Praha a střední Čechy/ Carsharing v Praze: poskytovatelé sdílených aut v modrých zónách ušetří. *iDnes.cz*. [Online] 22. červen 2016. [Citace: 28. červen 2017.] https://praha.idnes.cz/carsharing-sdilena-auta-v-praze-d33-/praha-zpravy.aspx?c=A160622_2255115_praha-zpravy_nub.

HomeAway. 2006. About the family. *HomeAway*. [Online] 2006. [Citace: 3. leden 2018.] <https://www.homeaway.com/info/about-the-family;jsessionid=9A2804207DEB8F009B305FOA49FEFE52>.

HomeAway.com, Inc. 1995-2018. Vrbo, part of the HomeAway Family. *Vrbo, part of the HomeAway Family*. [Online] 1995-2018. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.vrbo.com/>.

Homeport. 2016. Homeport. *Homeport*. [Online] 2016. [Citace: 3. leden 2018.] <https://www.homeport.cz/>.

Housetrip. 2018. Housetrip. *Housetrip Limited*. [Online] 2018. [Citace: 03. leden 2018.] <https://www.housetrip.com/>.

IPR Praha. 2016. *Strategický plán hl. m. Prahy*. Praha : Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2016. www.iprpraha.cz.

Lejsek, Zdeněk. 2011. *Statistika&My - časopis. Český statistický úřad*. [Online] červen 2011. [Citace: 5. prosinec 2017.]

- https://www.czso.cz/documents/10180/20541253/1804110620_21.pdf/c2e94604-287b-45ea-8d98-c0bc22201d73?version=1.0.
- Liftago, a.s. 2017.** Liftago. *Liftago*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.liftago.cz/>.
- Magistrát hlavního města Prahy. 2017.** Sdílené ubytování v Praze. *Sdílené ubytování v Praze*. [Online] 2017. [Citace: 30. 12 2017.] <http://sdileneubytovani.praha.eu/jnp/cz/index.html>.
- ManagementMania. 2011-2016.** Startup. *ManagementMania*. [Online] 2011-2016. [Citace: 1. leden 2018.] <https://managementmania.com/cs/startup.2327-3658>.
- Marriott International, Inc. 2017.** Marriott International -Lodging Development. *Marriott International -Lodging Development*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] https://hotel-development.marriott.com/?stop__mobi=yes#info.
- Mařík, Vladimír a kol. 2016.** *Průmysl 4.0 Výzva pro Českou republiku*. Praha: Management press, 2016. ISBN 978-80-7261-440-0.
- . 2016. *Průmysl 4.0 Výzva pro Českou republiku*. Praha: Management Press, 2016. 978-80-7261-440-0.
- Menzelová, Kateřina. 2017.** Byznys - Moje peníze. *Lidovky.cz*. [Online] 10. srpen 2017. [Citace: 3. leden 2018.] https://byznys.lidovky.cz/airbnb-a-spol-sponuji-ceny-bytu-i-najmu-bydleni-v-praze-je-cim-dal-drazsi-1nj-/moje-penize.aspx?c=A170809_145645_moje-penize_pave.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2015.** Strategie DG. *mpsv*. [Online] 2015. [Citace: 3. prosinec 2017.] https://www.mpsv.cz/files/clanky/21499/Strategie_DG.pdf.
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2012.** Koncept SmartCities. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [Online] 2012. [Citace: 4. únor 2018.] <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/Smart-Cities/Koncept-Smart-Cities>.
- Národní vzdělávací fond, o.p.s. 2016.** Iniciativa Práce 4.0. *Národní vzdělávací fond*. [Online] prosinec 2016. [Citace: 24. listopad 2017.] <http://www.nvf.cz/iniciativa-prace-4-0>.
- Ofo. 2018.** Jezdci. *Ofo*. [Online] 2018. [Citace: 13. leden 2018.] <https://www.ofo.com/cz/cs>.
- . 2018. O nás. *Ofo*. [Online] 12. leden 2018. <https://www.ofo.com/cz/cs/about>.
- Orsi, Janelle. 2012.** *Practicing Law in the Sharing Economy: Helping People Build Cooperatives, Social Enterprise, and Local Sustainable Economies*. Chicago: Kelly book/ABA Publishing, 2012. 978-1-61438-547-9.
- Palatková, Ph. D., Doc. Ing. Monika a Zichová, Ing. Jitka. 2014.** *Ekonomika turismu, Turismus České republiky*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014.
- Pásková, Ing. Martina a Zelenka, CSc., RNDr. Josef. 2002.** *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.
- Pragulic. 2013.** Poznej Prahu očima lidí bez domova. *Pragulic*. [Online] 2013. [Citace: 31. prosinec 2017.] <http://pragulic.cz/>.
- QRgenerator. 2015.** QR Kód. *QRgenerator.cz*. [Online] 2015. [Citace: 2018. leden 1.] <http://www.qrgenerator.cz/qr-kod.html>.

- Rekola. 2017.** Proč rekola vznikla. *Rekola*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.rekola.cz/faq-proc>.
- Roomorama. 2017.** Roomorama. *Tripping*. [Online] 2017. [Citace: 4. leden 2018.] <https://www.tripping.com/industry/rental-companies/roomorama>.
- Servas international. 2017.** Co je Servas. *Servas Czech Republic*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] http://servas.cz/?page_id=28&lang=cs.
- Skyteam. 2017.** Skyteam - about. *Skyteam*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.skyteam.com/cs/about/>.
- Sundararajan, Arun. 2016.** *The Sharing Economy: The End of Employment and the Rise of Crowd-Based Capitalism*. Massachusetts : The MIT Press, 2016. 978-0262034579.
- Svoboda, Jiří. 2017.** Novinky - Taxi platforma Lyft. *CzechCrunch*. [Online] 12. června 2017. [Citace: 4. leden 2018.] <http://www.czechcrunch.cz/2017/06/lyft-zahajuje-partnerstvi-s-jaguar-land-rover-diky-cemuz-dostane-flotilu-vozu-a-25-milionu-dolaru/>.
- Uber. 2016.** České noviny, 2 roky Uberu v Praze. *Česká tisková kancelář*. [Online] 2016. [Citace: 25. leden 2018.] http://www.ceskenoviny.cz/.filedefault/1475585174_2_roky_Uberu_v_Praze_TK_2016_10_04.pdf.
- Uber Technologie Inc. 2018.** Pro cestující. *Uber*. [Online] 2018. [Citace: 3. leden 2018.] <https://www.uber.com/cs-CZ/ride/>.
- . 2018. Pro řidiče. *Uber*. [Online] 2018. [Citace: 3. prosinec 2018.] <https://www.uber.com/cs-CZ/drive/partner-app/>.
- Uber Technologies Inc. 2017.** Uber - our story. *Uber*. [Online] 2017. [Citace: 28. prosinec 2017.] <https://www.uber.com/cs-CZ/our-story/>.
- Úřad vlády České republiky. 2017.** Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem. *Úřad vlády České republiky*. [Online] 2017. [Citace: 18. prosinec 2017.] https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha_4_Material_Analyza.pdf.
- . 2013. Digitální Česko v. 2.0 Cesta k digitální ekonomice. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. [Online] 20. březen 2013. [Citace: 3. prosinec 2017.] https://www.mpo.cz/assets/cz/e-komunikace-a-posta/Internet/2013/4/Digi_esko_v.2.0.pdf.
- . 2017. KZPS-wp-content. *Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky*. [Online] 2017. [Citace: 24. listopad 2017.] [kzps.cz/wp-content/uploads/2017/09/1_2-ap-spolecnost-4_0.docx](https://www.kzps.cz/wp-content/uploads/2017/09/1_2-ap-spolecnost-4_0.docx).
- . 2017. Poskytování informací. *Úřad vlády České republiky*. [Online] červen 2017. [Citace: 01. 12 2017.] https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha_4_Material_Analyza.pdf.
- Wimdu. 2011.** O Wimdu, vše co o nás potřebujete vědět. *Wimdu*. [Online] 2011. [Citace: 3. leden 2018.] <https://www.wimdu.cz/aboutus#about-us-about-us>.
- Wizz Air Hungary Kft. 2004-2017.** Informace a služby. *Wizz Air Hungary Kft*. [Online] 2004-2017. [Citace: 1. leden 2018.] <https://wizzair.com/cs-cz/informace-a-sluzby/informace-o-rezervaci/jak-provest-rezervaci#/>.

Zelenka, Josef. 2008. *e-Tourism v oblasti cestovního ruchu.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008. ISBN 978-80-87147-07-8.

Seznam obrázků

Obrázek 1: Přehled portálů	13
Obrázek 2: Pokrytí dopravy v Praze a blízkém okolí, Zdroj: (Uber, 2016)	54
Obrázek 3: 5. generace bikesharingu, Zdroj: Homeport 2016.....	66

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odhadnuté ceny výše nájemného, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018), vlastní zpracování.....	36
Tabulka 2: Odhadnuté ceny výše nájemného, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018), vlastní zpracování.....	37
Tabulka 3: Potenciální měsíční výdělek v Praze, Zdroj: (Airbnb, Inc., 2018).....	41
Tabulka 4: Počet ubytovaných v ČR, (Airbnbcitizien, 2017), vlastní zpracování.....	43
Tabulka 5: Test pražských taxislužeb a aplikací	53
Tabulka 6: Ceník Rekola, Zdroj: (Rekola, 2017).....	65
Tabulka 8: Ceník Homeport Zdroj: (Homeport, 2017)	67
Tabulka 9: Porovnání podmínek, vlastní zpracování.....	69

Seznam grafů

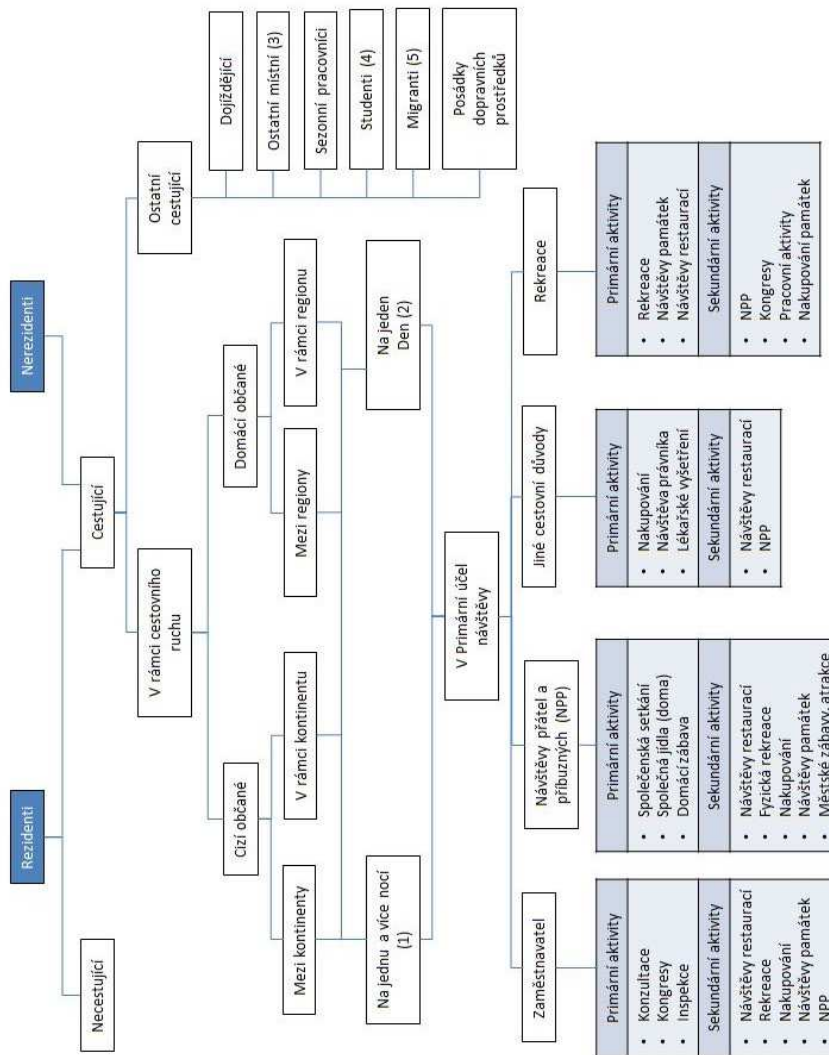
Graf 1: Počet návštěvníků v České republice a Airbnb, ...	43
Graf 2: Počet návštěvníků v Praze přes hromadná ubytovací zařízení a Airbnb, ...	44
Graf 3: Počet hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v Praze v letech 2012-2016, Zdroj: (Český statistický úřad, 2017), vlastní zpracování	46
Graf 4: Celkový počet hromadných ubytovacích zařízení v Praze v letech 2012-2016.	47

PŘÍLOHY

Příloha 1: Klasifikace cestujících osob, Zdroj: (Goeldner, a další, 2014), vlastní zpracování

Vysvětlivky k číselným poznámkám:

1 – Na jednu a více nocí – jedná se o turisty, kteří jsou určeni dle mezinárodních platných definic

2 – Na jeden den - kolemjdoucí, procházející tzv. pasanti dle mezinárodně platných definic.

3 – Ostatní místní – jde o návštěvníky

4 – Studenti – ti, kteří cestují pouze mezi školou a domovem (ostatní cesty, které studenti absolvují, spadají pod cestovní ruch)

5 – Migranti – do této skupiny patří veškeré osoby, které cestují do nového místa bydliště (tato skupina obsahuje i jedno směrné

cesty), jedná se např. o: uprchlíky, emigranty, imigranty, vnitrostátní migraci či nomády (kočovníky).

vlastosti ofo

začni jezdit s ofo ještě dnes

STÁHNĚTE NA

Díky bez-stanicovému systému sdílení kol ofo můžete jezdit všude, kde je naše služba nabízena.

Jakmile najdete ofo kolo, **klidněte** na tlačítko "odemknout" a naskenujte QR kod na blatníku. Zámek kola se automaticky odemkne.

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této diplomové práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

Jméno a příjmení: Veronika Honzíková Fejtková

V Praze dne: 12. 02. 2018

Podpis:

Jméno	Oddělení/ Pracoviště	Datum	Podpis